

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

HATAY BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
2015 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2016

İÇERİK

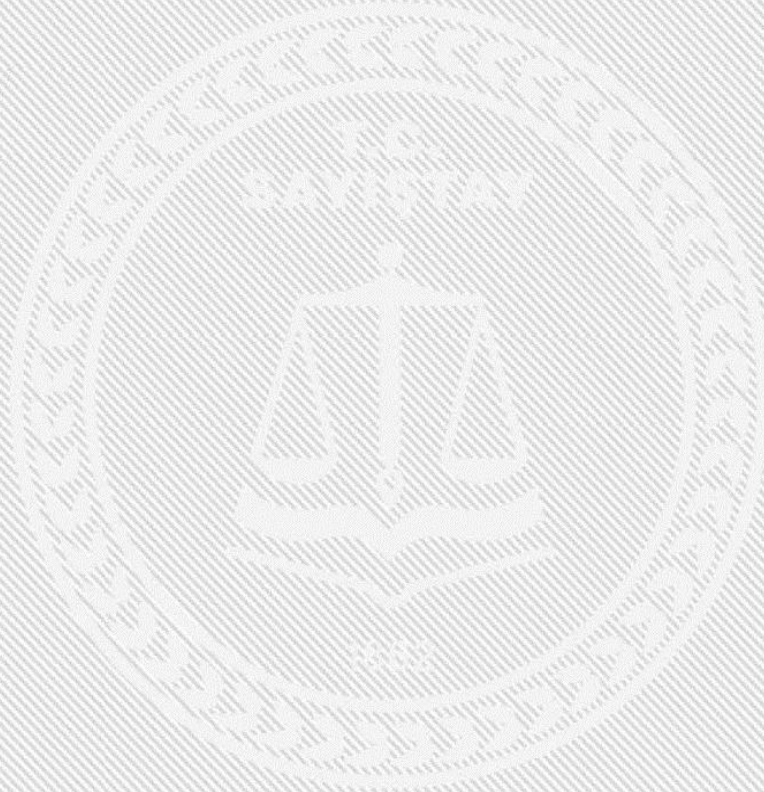
HATAY BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ 2015 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
HATAY BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ 2015 YILI PERFORMANS DENETİM RAPORU	35

HATAY BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

2015 YILI

DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	2
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI.....	4
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	6
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	7
8.	EKLER.....	20

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Hatay Büyükşehir Belediyesi, işlemlerini 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümlerine uygun olarak yürüten kamu tüzel kişiliğine sahip bir kurumdur. Bütçesi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na göre mahalli idare bütçesi kapsamında değerlendirilmektedir. Muhasebe sistemi, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülmektedir.

2015 yılı bütçe geliri **504.401.398,13 TL** bütçe gideri ise **478.809.407,83 TL** olarak gerçekleşmiştir.

Tablo:1 Bütçe Giderleri

Bütçe Giderinin Ekonomik Kodu	2015 Yılı Tutarı	Oranı (%)
01-Personel Giderleri	77.009.163,31	16,08%
02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	12.437.204,80	2,60%
03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	174.760.408,75	36,50%
04-Faiz Giderleri	3.126.562,47	0,65%
05-Cari Transferler	12.116.275,44	2,53%
06-Sermaye Giderleri	198.334.793,06	41,42%
07-Sermaye Transferleri	1.025.000,00	0,21%
08-Borç Verme	0,00	0,00
09-Yedek Ödenek	0,00	0,00
TOPLAM	478.809.407,83	%100

Tablo 2: Bütçe Gelirleri

Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Kodu	2015 Yılı Tutarı(TL)	Oranı
01-Vergi Gelirleri	5.089.207,02	1,01%
03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	23.374.118,30	4,63%
04-Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.035.230,53	0,21%
05-Diğer Gelirler	474.901.671,15	94,15%
06-Sermaye Gelirleri	1.171,13	0,01%
08-Alacaklardan Tahsilat	0,00	0,00
09-Red ve İadeler (-)	0,00	0,00
TOPLAM	504.401.398,13	%100

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar” ın 5 inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8 inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri.
- Geçici ve kesin mizan.
- Bilanço.
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli veya envanter defteri.
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıttığından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından

sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Kurumun KDV Tahsilatı Yaptığı Faaliyetlerle İlgili Olmayan Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin KDV Tutarlarının 191 no'lu Hesaba Kaydedilmesi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı Niteliği başlıklı 137'inci maddesinde;

“Bu hesap, mal ve hizmetin satın alınması sırasında satıcılara ödenen veya borçlanılan ve kurum açısından indirim hakkı doğuran katma değer vergisinin izlenmesi için kullanılır.”,

“Hesabın işleyişi” başlıklı 138 inci maddesinde;

“İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda belirtilmiştir.

a) Borç

Kurumların katma değer vergisi tahsilatı yaptıkları faaliyetleri ile ilgili mal ve hizmet alımları nedeniyle yapılan giderin, Katma Değer Vergisi hariç tutarı 630-Giderler Hesabına veya aktifleştirilecek bir unsur ise ilgili hesaba borç, indirilecek katma değer vergisi tutarı bu hesaba borç, kesintiler 360-Ödenecek Vergi ve Fonlar veya ilgili diğer hesaplara alacak, ödenecek tutar 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabına alacak; diğer taraftan Katma değer vergisi dahil tutar 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir.

b) Alacak

1- Ay sonlarında, hesaplanan katma değer vergisi hesabının alacak kalanı, devreden katma değer vergisi hesabı ile indirilecek katma değer vergisi hesabının borç kalanları toplamından fazla ise, söz konusu fark 360-Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabına alacak, bu hesabın borç bakiyesi bu hesaba alacak, devreden katma değer vergisi hesabının borç bakiyesi 190-Devreden Katma Değer Vergisi Hesabına alacak; hesaplanan katma değer vergisi hesabının alacak bakiyesi ise 391-Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabına borç kaydedilir.

2- Ay sonlarında, devreden katma değer vergisi hesabı ile indirilecek katma değer vergisi hesabının borç bakiyeleri toplamı hesaplanan katma değer vergisi hesabının alacak bakiyesinden fazla ise, varsa devreden katma değer vergisi hesabının borç bakiyesi 190-Devreden Katma Değer Vergisi Hesabına alacak, bu hesabın borç bakiyesi bu hesaba alacak, hesaplanan katma değer vergisi hesabının alacak bakiyesi 391-Hesaplanan Katma Değer

Vergisi Hesabına borç, sonraki döneme devreden katma değer vergisi tutarı 190-Devreden Katma Değer Vergisi Hesabına borç kaydedilir.” hükümleri yer almaktadır.

Yukarıda belirtilen Yönetmelik hükümlerinden anlaşılacağı üzere, kurumun sadece katma değer vergisi tahsilatı yaptığı faaliyetleri ile ilgili mal ve hizmet alımları nedeniyle satıcılara ödenen veya borçlanılan giderin KDV’sinin indirim konusu yapılması, katma değer vergisi tahsilatı yaptığı faaliyetleri ile ilgili olmayan mal ve hizmet alımlarına ilişkin KDV’nin ise indirim konusu yapılmaksızın doğrudan malın veya hizmetin maliyetine eklenmesi gerekmektedir.

Ancak yapılan incelemede, kurumun KDV tahsilatı yaptığı faaliyetleri ile ilgili olmayan mal ve hizmet alımlarının belli bir kısmında da satıcılara ödenen veya borçlanılan giderin KDV’sinin 191 no’lu hesaba kaydedilerek indirim konusu yapıldığı tespit edilmiştir. (Örnek: 6923, 7201, 7634, 7826, 7874, 8193, 8583, 8822, 9130 sayılı ödeme emirleri: büro mobilyası alımları; 10261, 13761, 14722, 14929, 15308, 17249 sayılı ödeme emirleri: bilgisayar alımları; 991, 1449, 1787, 4051, 4485, 4803, 5476 sayılı ödeme emirleri; kırtasiye malzemesi alımları) Ay sonlarında 190 ve 191 no’lu hesapların borç kalanları toplamı ile 391 no’lu hesabın alacak kalanı karşılaştırılarak ödenecek KDV hesaplandığından 191 no’lu hesaba olması gereken tutardan daha fazla kayıt yapılması kurumun vergi dairesine verdiği KDV beyannamesinde ödenecek verginin azalmasına veya sonraki döneme devreden KDV tutarının artmasına neden olmaktadır.

Ayrıca yapılan bu hatalı uygulama nedeniyle hem edinilen varlıkların maliyet bedeli olması gerekenden düşük görünmekte, hem de bu varlıklar için ayrılacak amortisman tutarı da eksik hesaplanmaktadır.

Kurumun sadece katma değer vergisi tahsilatı yaptığı faaliyetleri ile ilgili mal ve hizmet alımlarına ilişkin KDV indirim konusu yapılmalı (191 no’lu hesaba kaydedilmeli), diğer mal ve hizmet alımlarına ilişkin KDV tutarları malın veya hizmetin maliyetine eklenmesi gerekir.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemizce KDV Tahsilatı Yapılan Faaliyetlerle İlgili Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin KDV Tutarlarının 191 no’lu Hesaba Kaydedilmesi sağlanmıştır.

Belediyemizce KDV tahsilatı yaptığı faaliyetlerle ilgili olmayan mal ve hizmet alımlarına ilişkin KDV tutarlarının 191 nolu hesaba kaydedilmesi ile ilgili Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı Niteliği başlıklı 137. maddesinde; “Kurum KDV tahsilatı yaptığı faaliyetlerle ilgili olmayan mal ve

hizmet alımlarına ilişkin KDV tutarlarının 191 nolu hesaba kaydedilmesinde satıcılara ödenen veya borçlanılan ve kurum açısından indirim hakkı doğuran KDV lerin izlenmesinde, indirime söz konusu olmayan işlerle ilgili olarak KDV ayrılmadan işlem yapılacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmiş ve 2016 yılında gerekli düzeltmelerin yapıldığı belirtilmiştir. Bulguya konu edilen hususlar müteakip denetimlerde izlenecektir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Hatay Büyükşehir Belediyesinin 2015 yılına ilişkin mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde açıklanan nedenlerden dolayı “Diğer Dönen Varlıklar” hesap alanındaki hata ve eksiklikler hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Tahakkuk Eden İlan ve Reklam Vergisinin Tamamının Tahsil Edilememesi

Tahakkuku yapılan İlan ve Reklam Vergisinin toplam 3.257.436,04 TL'lik kısmının tahsil edilmediği anlaşılmıştır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediye Başkanının Görev ve Yetkileri" başlıklı 38 inci maddesinde aynen;

"Belediye başkanının görev ve yetkileri şunlardır:

a) Belediye teşkilâtının en üst amiri olarak belediye teşkilâtını sevk ve idare etmek, belediyenin hak ve menfaatlerini korumak.

...f) Belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmek. ..." denilmektedir.

Bu madde hükmüne göre belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etme görevi belediye başkanına verilmiş ve bu konuda belediye başkanı birinci derecede sorumlu kılınmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanununun "Muhasebe Hizmeti Ve Muhasebe Yetkilisinin Yetki Ve Sorumlulukları" başlıklı 61 inci maddesinde ise Muhasebe Yetkilisine gelirlerin ve alacakların tahsili görevi verilmiştir.

Yapılan incelemeler sonucunda, aşağıdaki tabloda görüleceği üzere; önceki yıldan 1.517.538,89 TL vergi geliri tahakkukunun devredildiği, 2015 yılı sonu itibari ile toplam 4.749.872,00 TL vergi geliri tahakkuk ettirildiği, 2015 yılı içinde toplam tahakkukun, 1.492.435,96 TL'sinin tahsil edildiği, 2016 yılına 3.257.436,04 TL tahakkuk artığı devredildiği ve kurumun tahsilat oranının % 31,42' de kaldığı anlaşılmıştır.

Tablo 2: İlan ve Reklam Vergisini Tahakkuk ve Tahsilat Durumu

Gelir Açıklaması	2014'ten devreden tahakkuk (a)	2015 yılı tahakkuku (b)	Toplam Tahakkuk (a+b)	2015 Yılı Net Tahsilatı (c)	Gelecek Yıla Devredilen Tahakkuk	Tahsilat Oranı (%) c/(a+b)
İlan ve reklam vergisi	1.517.538,89	3.232.333,11	4.749.872,00	1.492.435,96	3.257.436,04	31,42

Kurumun tahakkuku yapılan İlan ve Reklam Vergisinin tahsilat oranlarını artırması

hususunda yeterli özeni göstermesi ve takip işlemlerinin hızlandırılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemizce tahakkuku yapılan ilan ve reklam vergisinin tahsilat oranlarını arttırması hususunda yeterli özen gösterilecektir.” denilmiştir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve tahakkuku yapılan ilan ve reklam vergisinin tahsilat oranlarını arttırması hususunda yeterli özen gösterileceği belirtilmektedir. Bulguya konu edilen hususlar müteakip denetimlerde izlenecektir.

BULGU 2: Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Takip ve Tahsil Edilmemesi

Hatay Büyükşehir Belediyesi'nin sorumluluk sınırları içerisinde bulunan yerler için geçiş hakkı ücret tarifesinin belirlenmediği ve dolayısıyla bu gelir kaleminin takip ve tahsil edilmediği görülmüştür.

Sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerecin taşınmazlardan geçirilmesiyle ilgili geçiş hakkına, bu hakka ilişkin uygulanacak ücret tarifesine ve yönetmelik kapsamındaki işlemlerin denetlenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemek amacıyla 27.12.2012 tarih ve 28510 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik elektronik haberleşme altyapısı, elektronik haberleşme şebekesi, geçiş hakkı, geçiş hakkı sağlayıcısı, işletmeci, geçiş hakkı ücreti ve geçiş hakkı ücret tarifesi gibi birçok kavramı tanımlamıştır.

Yine aynı Yönetmelik'te işletmeci ve geçiş hakkı sağlayıcısının geçiş hakkına ilişkin anlaşmaları, Yönetmelik'te belirlenen ilkeler doğrultusunda serbestçe yapabileceği, geçiş hakkına ait ücretlerin ödeme şeklinin sözleşmede yer alacağı hüküm altına alınmış ve ayrıca 01.01.2014 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere geçiş hakkı ücretleri tarifesi Yönetmelik'e eklenmiştir.

Yukarıda belirtilen düzenlemeler ve açıklamalar çerçevesinde, Hatay Büyükşehir Belediye Meclisi'nin söz konusu geçiş hakkı ücretlerini, yönetmelikte öngörülen azami haddi aşmayacak şekilde gelir tarifesi kapsamında belirlemesi ve bu gelir kaleminin Belediye tarafından takip ve tahsil edilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Telekomünikasyon Altyapı ve şebekelerinden alınması gereken geçiş hakkı bedellerinin takip ve tahsil edilmemesi için Yönetmelik ve Gelir Ücret Tarifesi Değişikliği Mayıs 2016 Büyükşehir Belediye Meclis gündemine alınmıştır.

Hatay Büyükşehir Belediyesi’nin sorumluluk sınırları içerisinde bulunan yerler için hazırlanan geçiş hakkı ücret tarifesi aşağıdaki tabloda gösterilmiştir. Aşağıdaki tabloda yer alan ücret tarifesine eklenmesi için Mayıs 2016 Büyükşehir Belediye Meclis gündemine alınması için gerekli çalışmalar yapılmıştır. Meclis tarafından verilecek karar doğrultusunda işlem yapılacaktır.

Hatay Büyükşehir Belediyesi Geçiş Hakkı Ücret Tarifesi

1	Geçiş Hakkına Konu Taşınmazların ve Yerlerin Niteliği	Ücret Tarifesi (Yıllık)
1-1	Büyükşehir Belediyeleri sınırları içerisinde kalan ve kendi tasarrufunda kullanılması amacı ile göz tesis edilmesi durumunda	Bedelsiz
1-2	Büyükşehir Belediyeleri sınırları içerisinde kalan ve Büyükşehir Belediyelerinin tasarrufunda ve/veya sorumluluğunda olan yerler	Metresi 1,10.-TL
1-3	Büyükşehir Belediyeleri sınırları içerisinde kalan ve İlçe Belediyelerinin tasarrufunda ve/veya sorumluluğunda olan yerler	Metresi 0,80.-TL
1-4	Başvuru bedeli (Bir defaya mahsus)	Adet 250,00.-TL
1-5	Keşif ve kontrol bedeli (Bir defaya mahsus)	Metresi 0,2.-TL

Hatay Büyükşehir Meclisi’nin söz konusu geçiş hakkı ücretlerini, Yönetmelikte öngörülen azami haddi aşmayacak şekilde gelir tarifesi kapsamında belirlemesi ve bu gelir kaleminin Belediyemizce takip ve tahsili yapılması için gereken bütün çalışmalar eksiksiz olarak yapılacaktır ve gereken önem ve hassasiyet ile takip edilecektir.” denilmiştir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2016 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir. Bulguya konu edilen hususlar müteakip denetimlerde izlenecektir.

BULGU 3: İlçe Belediyeleri Tarafından Büyükşehir Belediyesine Aktarılmak Üzere Tahsil Edilen Otopark Bedeli Tutarlarının Takip ve Tahsilinin Yapılmaması

Otopark Yönetmeliğine göre, Büyükşehir Belediyesince ilçe belediyeleri adına açılan otopark hesabında toplanması gereken parselinde otopark ihtiyacı karşılanmayan yapılardan alınan paraların bazı ilçe belediyelerince süresi içerisinde aktarılmadığı görülmüştür.

01.07.1993 tarih ve 21624 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Otopark Yönetmeliğinin “Otopark Bedelinin Tahakkuk ve Tahsili” başlıklı 10’uncu maddesinde “3030 sayılı Kanun

kapsamında kalan belediyelerde, büyükşehir belediyesince ilçe belediyeleri adına otopark hesabı açtırılır. İlçe belediyeleri hesabında toplanan otopark meblağı, büyükşehir belediyelerince o ilçe sınırları içerisinde yapılacak veya yaptırılacak bölge veya genel otoparkları için kullanılır.” hükmü yer almaktadır.

5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 27. maddesinin 8. fıkrası, imar mevzuatı uyarınca belediyelerin otoparkla ilgili olarak elde ettikleri gelirleri, tahsil tarihinden itibaren kırkbeş gün içinde büyükşehir belediyesine aktarması gerektiğini düzenlemiştir. Bu nedenle, ilçe belediyelerinin Otopark Yönetmeliğine göre parselinde otopark ihtiyacı karşılanmayan yapılardan tahsil ettikleri tutarları kendi bütçelerine gelir kaydetmeyerek ilgili büyükşehir belediyesine hesabına aktarmaları gerekmektedir.

Tablo 3: Otopark Bedel Aktarımı

İLÇE ADI	BEDEL AKTARIM TARİHİ	TUTAR
ANTAKYA BELEDİYESİ	28.01.2015	759.134,00
	17.03.2015	210.166,00
	05.06.2015	154.809,00
	22.07.2015	112.742,00
	17.08.2015	240.938,00
	18.09.2015	162.385,00
	16.10.2015	206.960,00
	27.11.2015	205.922,00
	28.12.2015	181.415,00
ERZİN BELEDİYESİ	12.03.2015	10.109,70
	02.12.2015	28.312,80
	30.12.2015	11.458,17
SAMANDAĞ BELEDİYESİ	19.08.2015	19.297,00
İSKENDERUN BELEDİYESİ	18.05.2015	514.396,11
	GENEL TOPLAM	2.818.044,78

Yukarıdaki tabloda görüldüğü üzere, büyükşehir belediyesine otopark bedeli aktaran 4 ilçe belediyesinden sadece Antakya Belediyesi tahsil tarihinden itibaren kırkbeş (45) gün içinde aktarım hükmüne riayet etmektedir. Erzin, Samandağ ve İskenderun Belediyelerinin düzenli bir aktarımda bulunmadığı görülmektedir. Hatay ili sınırları içerisinde yer alan diğer 11 belediye ise, herhangi bir meblağı otopark bedeli olarak büyükşehir belediyesine yatırmamaktadırlar.

İlçe belediyeleri tarafından büyükşehir belediyesine aktarılmak üzere tahsil edilen otopark bedeli tutarlarını takip edecek sistemin oluşturulması, büyükşehir belediyesinin gelirlerini tam olarak ve zamanında tahsil etmesi bakımından gereklidir.

Kamu idaresi cevabında; “İlçe belediyeleri tarafından büyükşehir belediyesine aktarılmak üzere tahsil edilen otopark bedeli tutarları için düzenli yazışmalar ve takip edilmekte ve tahsilatı için gerekli çalışmalar başlatılmıştır.

İlçe Belediyeleri tarafından Büyükşehir Belediyesine aktarılmak üzere tahsil edilen otopark bedeli tutarlarının takip ve tahsilinin yapılmaması ile ilgili olarak muhtelif tarihlerde İlçe Belediyelerine yazı yazılarak tahsili cihetine gidilmiş olup, yazılarımıza istinaden Antakya Belediyesi düzenli bir şekilde ödemelerini yapmakta, diğer belediyelerden Erzin, Kırıkhan, Arsuz, İskenderun belediyeleri ise ödemelerini peyderpey yapmaktadırlar. Ödemelerini düzenli yapmaları için yazışmalar devam etmektedir.

Ayrıca yapılan tahsilatların aktarılmaması durumunda otopark gelirlerinin ilgili ilçelerin Hatsu tarafında yapılan ÇTV tahsilatlarından mahsup yapılması için gerekli çalışmalar başlatılmıştır.” denilmiştir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2016 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir. Bulguya konu edilen hususlar müteakip denetimlerde izlenecektir.

BULGU 4: Tahakkuk Etmiş Bazı Kira Gelirlerinin Tahsilatının Yapılmaması

Hatay Büyükşehir Belediyesi ile kiracıları arasında yapılan sözleşmeye istinaden alınacak olan ve tahakkuku yapılan taşınmaz kira gelirlerinin toplam 4.404.383,82 TL lik kısmının tahsil edilmediği anlaşılmıştır.

5393 sayılı Belediye Kanununun “Belediye Başkanının Görev ve Yetkileri” başlıklı 38 inci maddesinde aynen;

“Belediye başkanının görev ve yetkileri şunlardır:

a) Belediye teşkilâtının en üst amiri olarak belediye teşkilâtını sevk ve idare etmek, belediyenin hak ve menfaatlerini korumak.

...f) Belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmek. ...” denilmektedir.

Bu madde hükmüne göre belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etme görevi belediye başkanına verilmiş ve bu konuda belediye başkanı birinci derecede sorumlu kılınmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun “Gelirlerin toplanması

sorumluluğu” başlıklı 38. maddesinde “*Kamu gelirlerinin tarh, tahakkuk, tahsiliyle yetkili ve görevli olanlar, ilgili kanunlarda öngörülen tarh, tahakkuk ve tahsil işlemlerinin zamanında ve eksiksiz olarak yapılmasından sorumludur.*” denilmektedir. Aynı kanunun “Muhasebe Hizmeti Ve Muhasebe Yetkilisinin Yetki Ve Sorumlulukları” başlıklı 61’inci maddesinde ise Muhasebe Yetkilisine gelirlerin ve alacakların tahsili görevi verilmiştir.

Yapılan araştırma ve inceleme sonucunda, aşağıdaki tabloda görüleceği üzere; 2014 yılından 3.977.433,13 TL kira alacağının, devir edildiği, 2015 yılı sonu itibariyle toplam 8.278.637,74 TL taşınmaz kira gelirinin tahakkuk ettirildiği, 2015 yılı kira alacağı tahsilatının, 3.874.253,92 TL olduğu, 2016 yılına devreden kira alacağı tahakkuk artığının, 4.404.383,82 TL olduğu ve Kurum kira alacağı tahsilat oranının % 46,79’da kaldığı anlaşılmıştır.

Tablo 4: Kira Gelirlerine İlişkin Tahakkuk ve Tahsilat Durumu

Gelir Açıklaması	2014’ten devreden tahakkuk (a)	2015 yılı tahakkuku (b)	Toplam Tahakkuk (a+b)	2015 Yılı Net Tahsilatı (c)	Gelecek Yıla Devredilen Tahakkuk	Tahsilat Oranı (%) c/(a+b)
Kira Gelirleri	3.977.433,13	4.301.204,61	8.278.637,74	3.874.253,92	4.404.383,82	46,79

Kurumun kira gelirlerinin tahsili ve takibi hususunda yeterli özeni göstermesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Tahakkuk/tahsilat oranının yükseltilmesi için gerekli çalışmalara yapılacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2016 yılından itibaren tahsilat oranının yükseltilmesi için gerekli çalışmaların yapılacağı belirtilmektedir. Bulguya konu edilen hususlar müteakip denetimlerde izlenecektir.

BULGU 5: Giderin Gerçekleştirilmesi Sürecinde Düzenlenmesi Gereken Onay Belgesinde Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği Hükümlerine Uyulmaması

Kurumun, kamu ihale mevzuatında belirtilen istisnai alımlara ilişkin onay belgesinin Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliğinde yer alan hükümlere aykırı şekilde giderin yapılmasından sonra düzenlendiği tespit edilmiştir.

Ödeme emirleri ve eki belgelerinin incelenmesi neticesinde, 5216 sayılı Kanunun 7. Maddesini dayanak göstererek tarımı desteklemek amacıyla 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü maddesinin (a) fıkrası kapsamında dört çiftçiden zirai ürün alındığı

görülmüştür.

Dört çiftçiden zirai ürün alınmasına ilişkin 64 adet kantar tartı fişinin incelenmesi neticesinde, satın alma işlemlerinin 27.07.2015 - 05.08.2015 tarihleri arasında gerçekleştirildiği tespit edilmiştir. Söz konusu 4 çiftçinin kuruma dilekçe ile başvurusu ise 21.08.2015 tarihindedir. Buna göre, zirai ürün alım işleminin gerçekleştirilmesinden sonra çiftçiler tarafından dilekçe ile başvuru yapıldığı, 08.09.2015 tarih ve 12392,12409, 12411 ve 12417 yevmiye numaralı ödeme emirleri eki belgelerde yer alan 21.08.2015 tarihli ve 39921723-020/854 sayılı onay belgesinin işlemin gerçekleşmesinden sonra düzenlendiği anlaşılmaktadır.

5018 sayılı Kanunun “Harcama talimatı ve sorumluluk” başlıklı 32. maddesinin 1. fıkrasındaki “*Bütçelerden harcama yapılabilmesi, harcama yetkilisinin harcama talimatı vermesiyle mümkündür. Harcama talimatlarında hizmet gerekçesi, yapılacak işin konusu ve tutarı, süresi, kullanılabilir ödeneği, gerçekleştirme usulü ile gerçekleştirmeyle görevli olanlara ilişkin bilgiler yer alır.*” hükmü yer almaktadır.

15.08.2007 tarih ve 26614 sayılı Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliğinin 47. maddesine göre, Kamu İhale Kanunu’nun 3 üncü maddesinin (a) fıkrasında belirtilen ürün alım bedellerinin ödenmesinde onay belgesinin ödeme belgesine eklenmesi gerekir. Aynı yönetmeliğin 3. maddesinde onay belgesi : “*İhale usulüyle yapılacak alımlarda, kamu ihale mevzuatında standart form olarak belirlenen ihale onay belgelerini; doğrudan temin suretiyle veya kamu ihale mevzuatında belirtilen istisnai alımlarda ise alım konusu işin nevi, niteliği, varsa proje numarası, miktarı, gereken hallerde yaklaşık maliyeti, kullanılabilir ödeneği ve tertibi, alımda uygulanacak usulü, avans ve fiyat farkı verilecekse şartlarını gösteren ve harcama yetkilisinin imzasını taşıyan belge*” şeklinde tanımlanmıştır.

İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar’ı belirleyen yönetmeliğin 12 inci maddesinin 3. fıkrasında “*Harcama yetkilileri, yardımcıları veya hiyerarşik olarak kendisine en yakın üst kademe yöneticileri arasından bir veya daha fazla sayıda gerçekleştirme görevlisini ödeme emri belgesi düzenlemekle görevlendirir. Ödeme emri belgesini düzenlemekle görevlendirilen gerçekleştirme görevlileri, ödeme emri belgesi ve eki belgeler üzerinde ön malî kontrol yaparlar. Bu gerçekleştirme görevlileri tarafından yapılan kontrol sonucunda, ödeme emri belgesi üzerine “Kontrol edilmiş ve uygun görülmüştür” şerhi düşülerek imzalanır.*” denilmektedir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, Kamu İhale Kanunu’nun 3 üncü maddesinin (a) fıkrası kapsamında gerçekleştirilen zirai ürün alımlarında,

ödeme emri ekinde yer alan onay belgesinin söz konusu alım işlemlerinin gerçekleştirilmesinden önce düzenlenmesi ve iç kontrol ile ön mali kontrole ilişkin görevi yürütenlerce kanun ve yönetmelik hükümlerine uygun olarak düzenlenip düzenlenmediğinin kontrolünün sağlanması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “2016-2017 Yıllarını kapsayan İç Kontrol Uyum Eylem Planı ve Ön Mali Kontrol Yönergesi Başkanlık Makamının onayı ile yürürlüğe girmiştir.

Giderin gerçekleştirilmesi sürecinde düzenlenmesi gereken onay belgesinde Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği Hükümlerine uygulanması ile ilgili Hatay Büyükşehir Belediyesi bünyesinde henüz İç Kontrol ve Ön Mali Kontrol birimleri kurulmadığının tespit edilmesi üzerine gerekli çalışmalara başlanmış olup, öncelikle Hatay Büyükşehir Belediye Başkanlığının 2016-2017 yıllarını kapsayan İç Kontrol Uyum Eylem Planı katılımcı yöntemler ile hazırlanmıştır.

5018 sayılı Kanun uyarınca, hem harcama birimlerinde hemde Mali Hizmetler Daire Başkanlığında Ön Mali kontrol yapılabilmesi için, Ön Mali Kontrol Usul ve Esasları Hakkında yönerge hazırlanmıştır. Yönergenin hazırlanmasında Risk Esaslı olarak hazırlanmasına dikkat edilmiştir. Belediyemizin 6360 sayılı kanun ile kurulmuş olması ile ön mali kontrol için başlangıç olması nedeniyle Ön mali kontrol süreci bütün harcamaları kapsayacak şekilde değerlendirilmiş olup, yapılan ön mali kontrol sonuçları yıl sonunda değerlendirilecek ve yapılacak risk analizi sonucunda yönergede ilgili ön mali kontrol yapılacak tutar, alım yöntemi ve ekonomik kod bazında güncelleme yapılacaktır.

Ön Mali kontrol yapacaklar görevlendirme yapmak suretiyle harcama sürecinde yer almaması sağlanacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak, Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmiş olup 2016-2017 Yıllarını kapsayan İç Kontrol Uyum Eylem Planı ve Ön Mali Kontrol Yönergesi Başkanlık Makamının onayı ile yürürlüğe girdiği belirtilmiştir. Bulguya konu edilen hususlar müteakip denetimlerde izlenecektir.

BULGU 6: Tarımı Destekleme Gerekçesiyle Sadece Dört Çiftçiden Zirai Ürün Satın Alınması

Hatay Büyükşehir Belediyesinin hesaplarının incelenmesi neticesinde, hukuki altyapısı oluşturulmaksızın çiftçilerden 123.566,00 TL değerinde zirai ürün satın alınarak büyükşehir belediye sınırları içerisinde bulunan çeşitli yerlerde dağıtıldığı tespit edilmiştir.

Ödeme emirleri ve eki belgelerinin incelenmesi neticesinde, bu satın almaya dayanak

olarak aşağıdaki yasal düzenlemeler gösterilmiştir;

- 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7. maddesi son fıkrasındaki "*Büyükşehir ve İlçe Belediyeleri tarım ve hayvancılığı desteklemek amacıyla her türlü faaliyet ve hizmette bulunabilirler*",

- 5216 sayılı Kanunun Büyükşehir Belediye Başkanı görev ve yetkilerini düzenleyen 18. maddesinin (m) fıkrası "*Bütçede yoksul ve muhtaçlar için ayrılan ödeneği kullanmak, engellilerle ilgili faaliyetlere destek olmak üzere engelli merkezleri oluşturmak*",

- 5216 sayılı Kanunun "Büyükşehir belediyesinin giderleri" başlıklı 24. maddesinin (j) fıkrasında belirtilen "*dar gelirli, yoksul, muhtaç ve kimsesizler ile engellilere yapılacak sosyal hizmet ve yardımlar*",

Büyükşehir Belediyesine dilekçe ile başvuruda bulunan ürünü tarlada kalan dört (4) çiftçinin mağduriyetlerini gidermek ve ürünleri değerlendirmek amacıyla 4734 sayılı kanunun 3. maddesinin (a) fıkrası çerçevesinde zirai ürünlerinin belediyece satın alınarak dağıtımının yapıldığı anlaşılmaktadır.

Her ne kadar 5216 sayılı Kanunun 7. maddesi ile büyükşehir belediyelerine tarımı desteklemek amacıyla her türlü faaliyette bulunabilme hükmü getirilmiş ise de bu faaliyetin ürünü tarlada kalan bazı çiftçilerin ürünlerinin satın alınması suretiyle değil belediyenin imkânları da dikkate alınarak benzer durumda olan tüm üreticileri kapsayacak şekilde yapılması gerekmektedir. Bu faaliyetin gerçekleştirilmesine ilişkin usul ve esaslar, belediye meclis kararı ve yahut yönetmelik çıkarılmak suretiyle belirlenmesi kamu mali yönetimi açısından saydamlık ve şeffaflık ilkelerinin bir gereğidir.

Gerekçede dayanak olarak gösterilen 5216 sayılı Kanunun 18. maddesinin (m) fıkrası, satın alınan yoksul ve muhtaçlar için ayrılan ödenekten yapılmaması nedeniyle; aynı kanunun 24. maddesinin (j) fıkrası ise bu dört kişinin muhtaçlık durumunun nasıl tespit edildiğine dair herhangi bir belge sunulamaması sebebiyle kabul edilebilir hukuki dayanak olmaktan uzaktır. Ayrıca yapılan harcamanın bu iki hükümlerle bağlantısı da bulunmamaktadır.

Kurumun tarımsal hizmet ve faaliyetlerinin hukuki altyapısı oluşturularak yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Hatay Büyükşehir Belediye Başkanlığı Sosyal Yardım ve Sosyal Hizmetler Yönetmeliği meclisi sunulmuştur ve Sayıştay Başkanlığının istişare görüşü alınması için Sayıştay Başkanlığına gönderilecektir. Tarımsal hizmet ve faaliyetlerinin hukuki altyapısı oluşturulacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2016 yılından itibaren tarımsal hizmet ve faaliyetlerin hukuki altyapısı oluşturulması için çıkarılması planlanan yönetmeliğin istişari görüş alınması için Sayıştay Başkanlığına gönderileceği belirtilmiştir. Bulguya konu edilen hususlar müteakip denetimlerde izlenecektir.

BULGU 7: Yevmiye Defterinde Boş Yevmiye Numaralarının Bulunması

Yevmiye defterinde bazı yevmiye numaralarının atlandığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Yevmiye sistemi, muhasebeleştirme belgeleri ve açılış kayıtları" başlıklı 43'üncü maddesinde;

" (1) İşlemler, yevmiye tarih ve numara sırasına göre ve maddeler halinde yevmiye defterine günlük olarak kaydedilir; buradan da usulüne göre büyük defter ve yardımcı defterlere sistemli bir şekilde dağıtılır.

.....

(4) Muhasebeleştirme belgelerinin yevmiye tarih ve numarası sütunlarına, gerçekleşen işlemlerin kayda geçirildikleri tarih ile hesap döneminin başında (1)'den başlayıp, hesap döneminin sonuna kadar devam eden birer numara verilir. Gerek yevmiye defteri ve gerekse büyük defter ve yardımcı defter kayıtlarında bu yevmiye numaraları esastır." demektedir.

Yapılan incelemeler neticesinde, yevmiye defterinde yevmiye numaralarının 1'den başlayıp 18.768'de bittiği, ancak aşağıdaki tabloda yer alan 33 adet yevmiye numarasının atlandığı görülmüştür.

Tablo 5: Atlayan Yevmiye Numaraları Listesi

976	1279	1367	1400	1839	3888
4481	4743	7830	8004	8053	8382
8480	8529	8530	8642	8758	8878
9058	9980	10968	13339	15401	16567
16568	16569	16571	16941	17402	17403
17404	18530	18651			

Yevmiye kayıtlarının hesap döneminin sonuna kadar tarih ve numara sırasına göre kaydedilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Yevmiye defterinde bazı yevmiye numaralarının atlandığı belirtilen boş yevmiyeler sehven alındığı tespit edilmiştir. Konuya ilişkin hassasiyet ve gerekli

özen gösterilecek olup, yevmiyelerin Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin “ Yevmiye sistemi muhasebeleştirme belgeleri ve açılış kayıtlı “ başlıklı 43. Maddesinde belirtilen hükümlerin yapılması sağlanacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2016 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir. Bulguya konu edilen hususlar müteakip denetimlerde izlenecektir.

BULGU 8: İç Denetim Birimi İhdas Edilmesine Rağmen Rapor Üretilmemesi

İç denetim, iç kontrolün önemli bir boyutunu oluşturmaktadır. İç kontrol, kuruma ait politikaların ve hükümet programlarının istenilen sonuçlara ulaşması; bu programlar için kullanılan kaynakların, belirlenen amaç ve organizasyon hedefleriyle uyumlu olması; programların israf, hile ve kötü yönetimden korunması; güvenilir ve zamanında bilginin elde edilmesi, korunması, rapor edilmesi ve gerektiğinde karar alma mekanizmalarında kullanılması amacıyla oluşturulan organizasyon ve politika ile yol ve yöntemler bütünüdür. İç kontrol sisteminin etkinliği üst yönetimin sorumluluğundadır. Bu nedenle yönetimin iç kontrol yapısının etkinliğini düzenli biçimde izlemesi ve gözden geçirmesi gerekir. Söz konusu izleme ve göden geçirme görevi ise iç kontrol yapısının bir parçası olarak oluşturulan iç denetim biriminin raporları aracılığıyla yerine getirilmektedir.

5018 sayılı Kanununun 64 üncü maddesi iç denetçinin görevleri sıraladıktan sonra son paragrafında ise “ *İç denetçiler, raporlarını doğrudan üst yöneticiye sunar. Bu raporlar üst yönetici tarafından değerlendirmek suretiyle gereği için ilgili birimler ile malî hizmetler birimine verilir. İç denetim raporları ile bunlar üzerine yapılan işlemler, üst yönetici tarafından en geç iki ay içinde İç Denetim Koordinasyon Kuruluna gönderilir.*” denilmektedir.

Yukarıda kanun maddesinde belirtildiği üzere iç denetim faaliyeti; raporla sonuçlanması gereken ve bu rapor sonuçlarının ise ülkemizde yetkili kuruluş olan İç Denetim Koordinasyon Kuruluna bildirilmesi gereken bir faaliyet olarak tanımlanmaktadır.

İç Denetim Koordinasyon Kurulunun çıkardığı Kamu İç Denetim standartlarından 1110.G1 standardında “*İç Denetim Faaliyeti; iç denetimin kapsamının belirlenmesi, yürütülmesi ve sonuçlarının paylaşılması ve raporlanması hususunda her türlü müdahaleden uzak ve serbest olmak zorundadır.*”

2060 no'lu standartta ise; “*İç denetim yöneticisi, iç denetim faaliyetinin amacı, görev, yetki ve sorumlulukları ve planın uygulama sonuçlarını üst yönetici ile bakanlıklar ve bağlı*

idarelerde bakana dönemsel raporlar halinde sunmak zorundadır.

Bu raporlar, suiüstimal risklerini, yönetim sorunlarını ve üst düzey yöneticiler ve üst yöneticinin ihtiyaç duyabileceği veya talep edebileceği diğer konuların da dâhil olduğu önemli riskleri ve kontrol sorunlarını içermek zorundadır ” denilmektedir.

Mevzuatta ve standartlarda belirtildiği üzere düzenli olarak iç denetim faaliyetleri gerçekleştirilerek iç denetim raporu hazırlanmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; “İç Denetim Faaliyeti Birim ve Süreç Değerlendirme Formları” ile “İç Denetim Faaliyeti Risk Değerlendirme Formları” hazırlamaları sağlanmıştır. İç Denetim Birimi bundan sonra ilgili mevzuat ve Kamu İç Denetim Standartları doğrultusunda iç denetim planı ve programı kapsamında danışmanlık ve denetim faaliyetlerine devam edecektir.” denilmiştir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2016 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir. Bulguya konu edilen hususlar müteakip denetimlerde izlenecektir.

BULGU 9: Mali İşlem Süreç Akış Şemalarının Hazırlanmadığı Görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 58’inci maddesinde;

“Ön malî kontrol, harcama birimlerinde işlemlerin gerçekleştirilmesi aşamasında yapılan kontroller ile malî hizmetler birimi tarafından yapılan kontrolleri kapsar.” denilmektedir.

İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar Yönetmeliğinin “Ön Mali Kontrol süreci” başlıklı 12’nci maddesinin ikinci fıkrasında ise ; “Harcama birimlerinde süreç kontrolü yapılır. Süreç kontrolünde, her bir işlem daha önceki işlemlerin kontrolünü içerecek şekilde tasarlanır ve uygulanır. Malî işlemlerin yürütülmesinde görev alanlar, yapacakları işlemde önceki işlemleri de kontrol ederler. Süreç kontrolünü sağlamak amacıyla malî işlemlerin süreç akış şeması hazırlanır ve üst yöneticinin onayı ile yürürlüğe konulur.” hükmü yer almaktadır.

Kanun ve Yönetmelikte belirtildiği üzere, harcama birimlerinde gerçekleştirilen tüm mali nitelikteki iş ve işlemlerin süreç akışlarının açıkça ortaya konduğu şemaların hazırlanması gerekmektedir. Söz konusu şemaların hazırlanmasında dikkat edilecek en önemli hususlardan biri, her işlemin daha önceki işlemlerin kontrolünü sağlayacak şekilde tasarlanmasıdır. Bunun için de mali işlemlerin yürütülmesinde görev alanların yapacakları işlemlerin net ve ayrıntılı olarak tanımlanması önem arz etmektedir.

Belediye harcama birimlerinde gerçekleşen mali nitelikteki işlemler için en kısa sürede mali işlem süreç akış şemaları hazırlanmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; “Mali hizmetler Daire başkanlığı olarak mali işlem süreçleri oluşturulmuştur. Ayrıca bütün birimler tarafından da mali işlem süreçlerinin hazırlanması sağlanacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2016 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir. Bulguya konu edilen hususlar müteakip denetimlerde izlenecektir.

8. EKLER**Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları****Hatay Büyükşehir Belediyesi 2015 Yılı Bilançosu**

	AKTİF			PASİF	
		2015Cari Yıl			2015Cari Yıl
1	DONEN VARLIKLAR	326.782.255,83	3	KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	199.026.828,48
10	Hazir Degerler	49.619.913,28	30	Kisa Vadeli Ic Mali Borclar	9.852.505,02
100	Kasa Hesabi	0	300	Banka Krediler Hesabi	9.852.505,02
102	Banka Hesabi	49.569.089,97	31	Kisa Vadeli Dis Mali Borclar	0
103	Verilen Çekler Ve Gönderme Emirleri Hesabi (-)	0	32	Faaliyet Borclari	160.771.958,05
105	Döviz Hesabi	50.823,31	320	Bütçe Emanetleri Hesabi	160.771.958,05
106	Döviz Gönderme Emirleri Hesabi (-)	0	33	Emanet Yabancı Kaynaklar	14.761.332,77
108	Diğer Hazir Değerler Hesabi	0	330	Alinan Depozito Ve Teminatlar Hesabi	1.814.136,95
11	Menkul Kıymet ve Varlıklar	24.999.999,48	333	Emanetler Hesabi	12.947.195,82
118	Diğer Menkul Kıymet Ve Varlıklar Hesabi	24.999.999,48	34	Alinan Avanslar	0
12	Faaliyet Alacakları	17.134.469,65	36	odenecek Vergi ve Diğer Yukumlulukler	13.623.214,24
120	Gelirlerden Alacaklar Hesabi	0	360	Ödenecek Vergi Ve Fonlar Hesabi	7.314.449,13
121	Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabi	16.613.754,39	361	Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabi	2.479.167,76
122	Gelirlerden Tecilli Ve Tehirli Alacaklar Hesabi	314.044,31	362	Fonlar Veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Ta	261.704,86
126	Verilen Depozito Ve Teminatlar Hesabi	206.670,95	363	Kamu İdareleri Payları Hesabi	105.599,19
13	Kurum Alacakları	100.017.350,72	368	Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş V	3.462.293,30
132	Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabi	100.017.350,72	37	Borç ve Gider Karşılıkları	0
14	Diğer Alacaklar	375.324,46	372	Kidem Tazminatı Karşılığı Hesabi	0
140	Kişilerden Alacaklar Hesabi	375.324,46	38	Gelecek Aylara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları	17.818,40
15	Stoklar	5.851.541,38	381	Gider Tahakkukları Hesabi	17.818,40
150	İlk Madde Ve Malzeme Hesabi	5.851.541,38	39	Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	0
16	on odemeler	22.196.886,93	391	Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabi	0
160	İş Avans Ve Kredileri Hesabi	279.848,35	4	UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	43.921.238,38
161	Personel Avansları Hesabi	0	40	Uzun Vadeli Ic Mali Borclar	31.450.421,18
162	Bütçe Dişi Avans Ve Krediler Hesabi	19.616.940,28	400	Banka Kredileri Hesabi	31.450.421,18
165	Mahsup Dönemine Aktarılan Avans Ve Krediler Hesabi	2.300.098,30	41	Uzun Vadeli Dis Mali Borclar	0
19	Diğer Donen Varlıklar	106.586.769,93	43	Diğer Borclar	3.696.728,23
190	Devreden Katma Değer Vergisi Hesabi	106.586.760,51	438	Kamuya Olan Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş Borç	3.696.728,23
191	İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabi	0	44	Alinan Avanslar	0
197	Sayım Noksanları Hesabi	9,42	47	Borç ve Gider Karşılıkları	0
2	DURAN VARLIKLAR	377.100.180,66	48	Gelecek Yıllara Ait Gelirler	8.774.088,97
21	Menkul Varlıklar	461,09	481	Gider Tahakkukları Hesabi	8.774.088,97
217	Menkul Varlıklar Hesabi	461,09	49	Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	0
22	Faaliyet Alacakları	17.817,24	5	OZ KAYNAKLAR	460.934.369,63
220	Gelirlerden Alacaklar Hesabi	9.864,00	50	Net Deger/Sermaye	-620.526,37
222	Gelirlerden Tecilli Ve Tehirli Alacaklar Hesabi	7.953,24	500	Net Değer Hesabi	-620.526,37

T.C. Sayıştay Başkanlığı

23	Kurum Alacakları	0	51	Değer Hareketleri	0
24	Mali Duran Varlıklar	16.281.567,77	52	Yeniden Değerleme Farkları	0
240	Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabi	15.809.567,77	57	Gecmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları	220.483.284,32
241	Mal Ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermaye	472.000,00	570	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabi	220.483.284,32
25	Maddi Duran Varlıklar	360.800.334,56	58	Gecmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları	0
250	Arazi Ve Arsalar Hesabi	34.158.445,81	59	Donem Faaliyet Sonuçları	241.071.611,68
251	Yeraltı Ve Yerüstü Düzenleri Hesabi	134.541.895,08	590	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabi	241.071.611,68
252	Binalar Hesabi	41.576.150,78	PASİF TOPLAMI :		703.882.436,49
253	Tesis, Makine Ve Cihazlar Hesabi	28.876.616,42			
254	Taşıtlar Hesabi	23.070.092,98			
255	Demirbaşlar Hesabi	10.193.583,77			
257	Birikmiş Amortismanlar Hesabi (-)	-20.406.969,30			
258	Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabi	108.790.519,02			
26	Maddi Olmayan Duran Varlıklar	0			
260	Haklar Hesabi	5.397.849,37			
268	Birikmiş Amortismanlar Hesabi (-)	-5.397.849,37			
28	Gelecek Yıllara Ait Giderler	0			
29	Diğer Duran Varlıklar	0			
294	Elden Çıkarılacak Stoklar Ve Maddi Duran Varlıklar	494.867,38			
299	Birikmiş Amortismanlar Hesabi (-)	-494.867,38			
AKTİF TOPLAMI :		703.882.436,49			

9	NAZIM HESAPLAR	687.169.843,32	9	NAZIM HESAPLAR	687.169.843,32
90	odeneK Hesapları	624.254.320,42	90	odeneK Hesapları	624.254.320,42
900	Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabi	182.554.062,49	901	Bütçe Ödenekleri Hesabi	624.254.320,42
905	Ödenekli Giderler Hesabi	441.700.257,93	907	Mahsup Dönemine Aktarılan Ödenekler Hesabi	0
906	Mahsup Dönemine Aktarılan Kullanılacak Ödenekler H	0	91	Nakit Disi Teminat ve Kisilere Ait Menkul Kıymet H	16.703.706,96
91	Nakit Disi Teminat ve Kisilere Ait Menkul Kıymet H	16.703.706,96	911	Teminat Mektupları Emanetleri Hesabi	16.703.706,96
910	Teminat Mektupları Hesabi	16.703.706,96	92	Taahhüt Hesapları	46.211.815,94
92	Taahhüt Hesapları	46.211.815,94	921	Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabi	46.211.815,94
920	Gider Taahhütleri Hesabi	46.211.815,94	NOTLAR TOPLAMI :		687.169.843,32
NOTLAR TOPLAMI :		687.169.843,32			

Hatay Büyükşehir Belediyesi 2015 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GİDERİN TÜRÜ	2015 Cari Yıl
	Kod1	Kod2	Kod3	Kod4		
630					GİDERLER HESABI	266.258.916,25
630	1				Personel Giderleri	77.065.419,43
630	1	1			Memurlar	26.991.148,35
630	1	1	1		Temel Maaşlar	9.028.627,85
630	1	1	1	1	Temel Maaşlar	9.028.627,85
630	1	1	2		Zamlar ve Tazminatlar	13.918.599,12
630	1	1	2	1	Zamlar ve Tazminatlar	13.918.599,12

630	1	1	4		Sosyal Haklar	2.819.479,43
630	1	1	4	1	Sosyal Haklar	2.819.479,43
630	1	1	5		Ek Çalışma Karşılıkları	955.249,79
630	1	1	5	1	Ek Çalışma Karşılıkları	955.249,79
630	1	1	6		Ödül ve İkramiyeler	269.192,16
630	1	1	6	1	Ödül ve İkramiyeler	269.192,16
630	1	2			Sözleşmeli Personel	3.942.645,83
630	1	2	1		Ücretler	2.869.590,35
630	1	2	1	2	Kadro Karşılığı Sözleşmeli Personel Ücretleri	2.869.590,35
630	1	2	1	90	Diğer Sözleşmeli Personel Ücretleri	0,00
630	1	2	2		Zamlar ve Tazminatlar	624.943,29
630	1	2	2	2	Kadro Karşılığı Sözleşmeli Personel Zam ve Tazmina	624.943,29
630	1	2	4		Sosyal Haklar	448.112,19
630	1	2	4	2	Kadro Karşılığı Sözleşmeli Personel Sosyal Hakları	448.112,19
630	1	3			İşçiler	44.652.748,38
630	1	3	1		İşçilerin Ücretleri	19.382.496,83
630	1	3	1	1	Sürekli İşçilerin Ücretleri	19.382.496,83
630	1	3	2		İşçilerin İhbar ve Kıdem Tazminatları	1.075.254,74
630	1	3	2	1	Sürekli İşçilerin İhbar ve Kıdem Tazminatları	1.075.254,74
630	1	3	3		İşçilerin Sosyal Hakları	12.058.569,60
630	1	3	3	1	Sürekli İşçilerin Sosyal Hakları	12.058.569,60
630	1	3	4		İşçilerin Fazla Mesailer	5.352.697,15
630	1	3	4	1	Sürekli İşçilerin Fazla Mesailer	5.352.697,15
630	1	3	5		İşçilerin Ödül ve İkramiyeleri	6.783.730,06
630	1	3	5	1	Sürekli İşçilerin Ödül ve İkramiyeleri	6.783.730,06
630	1	4			Geçici Personel	97.521,72
630	1	4	1		Ücretler	97.521,72
630	1	4	1	2	Aday Çıracak, Çıracak ve Stajyer Öğrencilerin Ücretler	97.521,72
630	1	5			Diğer Personel	1.381.355,15
630	1	5	1		Ücret ve Diğer Ödemeler	1.381.355,15
630	1	5	1	51	Belediye Başkanına Yapılan Ödemeler	219.195,06
630	1	5	1	52	Belediye Meclis Üyelerine Yapılan Ödemeler	704.983,10
630	1	5	1	90	Diğer Personele Yapılan Diğer Ödemeler	457.176,99
630	2				Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	12.442.199,13
630	2	1			Memurlar	3.542.252,24
630	2	1	6		Sosyal Güvenlik Kurumuna	3.542.252,24
630	2	1	6	1	Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri	2.197.762,28
630	2	1	6	2	Sağlık Primi Ödemeleri (İlaç Alımları)	1.344.489,96
630	2	2			Sözleşmeli Personel	613.912,60
630	2	2	6		Sosyal Güvenlik Kurumuna	613.912,60
630	2	2	6	1	Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri	351.000,96
630	2	2	6	2	Sağlık Primi Ödemeleri	262.911,64
630	2	3			İşçiler	8.286.034,29

630	2	3	4		İşsizlik Sigortası Fonuna	731.558,28
630	2	3	4	1	İşsizlik Sigortası Fonuna	731.558,28
630	2	3	6		Sosyal Güvenlik Kurumuna	7.554.476,01
630	2	3	6	1	Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri	4.786.934,45
630	2	3	6	2	Sağlık Primi Ödemeleri	2.767.541,56
630	3				Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	107.261.712,73
630	3	2			Tüketime Yönelik Mal Ve Malzeme Alımları	5.953.266,16
630	3	2	1		Kırtasiye ve Büro Malzemesi Alımları	480.376,32
630	3	2	1	1	Kırtasiye Alımları	25.350,00
630	3	2	1	3	Periyodik Yayın Alımları	303.525,32
630	3	2	1	4	Diğer Yayın Alımları	4.500,00
630	3	2	1	5	Baskı ve Cilt Giderleri	147.001,00
630	3	2	2		Su ve Temizlik Malzemesi Alımları	0,00
630	3	2	2	1	Su Alımları	0,00
630	3	2	2	2	Temizlik Malzemesi Alımları	0,00
630	3	2	3		Enerji Alımları	3.332.428,98
630	3	2	3	1	Yakacak Alımları	60.128,73
630	3	2	3	2	Akaryakıt ve Yağ Alımları	47.344,17
630	3	2	3	3	Elektrik Alımları	3.221.011,34
630	3	2	3	90	Diğer Enerji Alımları	3.944,74
630	3	2	4		Yiyecek, İçecek ve Yem Alımları	537.649,61
630	3	2	4	1	Yiyecek Alımları	537.649,61
630	3	2	4	90	Diğer Yiyecek, İçecek ve Yem Alımları	0,00
630	3	2	5		Giyim ve Kuşam Alımları	0,00
630	3	2	5	1	Giyecek Alımları	0,00
630	3	2	5	3	Tören Malzemeleri Alımları	0,00
630	3	2	6		Özel Malzeme Alımları	69.921,55
630	3	2	6	1	Laboratuvar Malzemesi ile Kimyevi ve Temrinlik Mal	60.544,55
630	3	2	6	3	Zirai Malzeme ve İlaç Alımları	0,00
630	3	2	6	90	Diğer Özel Malzeme Alımları	9.377,00
630	3	2	7		Güvenlik ve Savunmaya Yönelik Mal, Malzeme ve Hizm	3.980,00
630	3	2	7	3	Mühimmat Alımları	3.980,00
630	3	2	9		Diğer Tüketim Mal ve Malzemesi Alımları	1.528.909,70
630	3	2	9	1	Bahçe Malzemesi Alımları ile Yapım ve Bakım Giderl	1.195.090,45
630	3	2	9	90	Diğer Tüketim Mal ve Malzemesi Alımları	333.819,25
630	3	3			Yolluklar	381.645,39
630	3	3	1		Yurtiçi Geçici Görev Yollukları	163.078,44
630	3	3	1	1	Yurtiçi Geçici Görev Yollukları	163.078,44
630	3	3	2		Yurtiçi Sürekli Görev Yollukları	91.794,16
630	3	3	2	1	Yurtiçi Sürekli Görev Yollukları	91.794,16
630	3	3	3		Yurtdışı Geçici Görev Yollukları	126.772,79
630	3	3	3	1	Yurtdışı Geçici Görev Yollukları	126.772,79
630	3	4			Görev Giderleri	6.260.117,07

630	3	4	2		Yasal Giderler	4.629.426,06
630	3	4	2	4	Mahkeme Harç ve Giderleri	1.961.254,35
630	3	4	2	5	Ödül, İkramiye ve Benzeri Ödemeler	2.135.185,60
630	3	4	2	90	Diğer Yasal Giderler	532.986,11
630	3	4	3		Ödenecek Vergi, Resim, Harçlar ve Benzeri Giderle	1.604.691,01
630	3	4	3	1	Vergi Ödemeleri ve Benzeri Giderler	826.758,96
630	3	4	3	2	İşletme Ruhsatı Ödemeleri ve Benzeri Giderler	89.273,17
630	3	4	3	90	Diğer Vergi, Resim ve Harçlar ve Benzeri Giderler	688.658,88
630	3	4	4		Kültür Varlıkları Alımı ve Korunması Giderleri	26.000,00
630	3	4	4	2	Restorasyon ve Yenileme Giderleri	26.000,00
630	3	5			Hizmet Alımları	82.527.271,26
630	3	5	1		Müşavir Firma ve Kişilere Ödemeler	59.757.767,11
630	3	5	1	1	Etüt-Proje Bilirkişi Ekspertiz Giderleri	1.230.075,94
630	3	5	1	2	Araştırma ve Geliştirme Giderleri	53.528,00
630	3	5	1	3	Bilgisayar Hizmeti Alımları	353.134,35
630	3	5	1	4	Müteahhitlik Hizmetleri	50.498.884,03
630	3	5	1	5	Harita Yapım ve Alım Giderleri	52.090,70
630	3	5	1	6	Enformasyon ve Raporlama Giderleri	240.000,00
630	3	5	1	7	Danışma Yönetim ve İşletim Giderleri	0,00
630	3	5	1	8	Temizlik Hizmeti Alım İşİ	2.794.128,83
630	3	5	1	9	Özel Güvenlik Hizmeti Alım İşİ	4.058.545,26
630	3	5	1	90	Diğer Müşavir Firma ve Kişilere Ödemeler	477.380,00
630	3	5	2		Haberleşme Giderleri	996.143,90
630	3	5	2	1	Posta ve Telgraf Giderleri	101.845,14
630	3	5	2	2	Telefon Abonelik ve Kullanım Ücretleri	462.494,59
630	3	5	2	3	Bilgiye Abonelik Giderleri	431.804,17
630	3	5	2	5	Uydu Haberleşme Giderleri	0,00
630	3	5	3		Taşıma Giderleri	569.806,50
630	3	5	3	3	Yük Taşıma Giderleri	549.124,00
630	3	5	3	4	Geçiş Ücretleri	20.682,50
630	3	5	4		Tarifeye Bağlı Ödemeler	699.397,71
630	3	5	4	1	İlan Giderleri	199.019,05
630	3	5	4	2	Sigorta Giderleri	499.569,94
630	3	5	4	3	Komisyon Giderleri	0,00
630	3	5	4	90	Diğer Tarifeye Bağlı Ödemeler	808,72
630	3	5	5		Kiralar	17.632.836,69
630	3	5	5	2	Taşıt Kiralaması Giderleri	14.822.179,32
630	3	5	5	3	İş Makinası Kiralaması Giderleri	289.665,20
630	3	5	5	5	Hizmet Binası Kiralama Giderleri	2.148.886,65
630	3	5	5	6	Lojman Kiralama Giderleri	0,00
630	3	5	5	7	Arsa ve Arazi Kiralaması Giderleri	367.205,52
630	3	5	5	90	Diğer Kiralama Giderleri	4.900,00
630	3	5	9		Diğer Hizmet Alımları	2.871.319,35

630	3	5	9	3	Kurslara Katılma ve Eğitim Giderleri	37.995,12
630	3	5	9	10	Lojman İşletme Maliyetlerine Katılım Giderleri	13.583,47
630	3	5	9	90	Diğer Hizmet Alımları	2.819.740,76
630	3	6			Temsil Ve Tanıtma Giderleri	3.268.811,27
630	3	6	1		Temsil Giderleri	954.725,62
630	3	6	1	1	Temsil, Ağırılama, Tören, Fuar, Organizasyon Giderl	954.725,62
630	3	6	2		Tanıtma Giderleri	2.314.085,65
630	3	6	2	1	Tanıtma, Ağırılama, Tören, Fuar, Organizasyon Gider	2.314.085,65
630	3	7			Menkul Mal,Gayrimaddi Hak Alım, Bakım Ve Onarım Gi	2.628.228,88
630	3	7	1		Menkul Mal Alım Giderleri	1.295.543,48
630	3	7	1	1	Büro ve İşyeri Mal ve Malzeme Alımları	1.120,00
630	3	7	1	2	Büro ve İşyeri Makine ve Techizat Alımları	258.099,61
630	3	7	1	3	Avadanlık ve Yedek Parça Alımları	34.813,86
630	3	7	1	90	Diğer Dayanıklı Mal ve Malzeme Alımları	1.001.510,01
630	3	7	2		Gayri Maddi Hak Alımları	343.712,00
630	3	7	2	1	Bilgisayar Yazılım Alımları ve Yapımları	295.712,00
630	3	7	2	2	Fikri Hak Alımları	48.000,00
630	3	7	3		Bakım ve Onarım Giderleri	988.973,40
630	3	7	3	2	Makine Teçhizat Bakım ve Onarım Giderleri	191.513,50
630	3	7	3	3	Taşıt Bakım ve Onarım Giderleri	357.273,51
630	3	7	3	4	İş Makinası Onarım Giderleri	328.761,89
630	3	7	3	90	Diğer Bakım ve Onarım Giderleri	111.424,50
630	3	8			Gayrimenkul Mal Bakım Ve Onarım Giderleri	6.242.372,70
630	3	8	1		Hizmet Binası Bakım ve Onarım Giderleri	1.275.369,42
630	3	8	1	1	Büro Bakım ve Onarımı Giderleri	55.981,00
630	3	8	1	2	Okul Bakım ve Onarımı Giderleri	338.900,61
630	3	8	1	4	Atölye ve Tesis Binaları Bakım ve Onarımı Giderler	63.750,00
630	3	8	1	90	Diğer Hizmet Binası Bakım ve Onarım Giderleri	816.737,81
630	3	8	2		Lojman Bakım ve Onarımı Giderleri	127.398,27
630	3	8	2	1	Lojman Bakım ve Onarımı Giderleri	127.398,27
630	3	8	3		Sosyal Tesis Bakım ve Onarımı Giderleri	237.500,00
630	3	8	3	1	Sosyal Tesis Bakım ve Onarımı Giderleri	237.500,00
630	3	8	6		Yol Bakım ve Onarımı Giderleri	1.152.721,08
630	3	8	6	1	Yol Bakım ve Onarımı Giderleri	1.152.721,08
630	3	8	9		Diğer Taşınmaz Yapım, Bakım ve Onarım Giderleri	3.449.383,93
630	3	8	9	1	Diğer Taşınmaz Yapım, Bakım ve Onarım Giderleri	3.449.383,93
630	3	9			Tedavi Ve Cenaze Giderleri	0,00
630	3	9	3		Cenaze Giderleri	0,00
630	3	9	3	1	Cenaze Giderleri	0,00
630	4				Faiz Giderleri	419.770,59
630	4	2			Diğer İç Borç Faiz Giderleri	419.770,59
630	4	2	9		Diğer İç Borç Faiz Giderleri	419.770,59
630	4	2	9	1	TL Cinsinden Diğer İç Borç Faiz Giderleri	419.770,59

630	5				Cari Transferler	3.530.815,01
630	5	1			Görev Zararları	1.450.697,28
630	5	1	1		Kamu Teşebbüslerine	1.450.697,28
630	5	1	1	90	Diğer Teşebbüslere	1.450.697,28
630	5	3			Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	1.705.317,83
630	5	3	1		Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara	1.705.317,83
630	5	3	1	1	Dernek, Birlik, Kurum, Kuruluş, Sandık vb. Kuruluş	1.705.317,83
630	5	4			Hane Halkına Yapılan Transferler	374.799,90
630	5	4	4		Yiyecek Amaçlı Transferler	194.327,50
630	5	4	4	1	Yiyecek Amaçlı Transferler	194.327,50
630	5	4	6		Tarımsal Amaçlı Transferler	123.224,40
630	5	4	6	90	Diğer Tarımsal Amaçlı Transferler	123.224,40
630	5	4	7		Sosyal Amaçlı Transferler	57.248,00
630	5	4	7	90	Diğer Sosyal Amaçlı Transferler	57.248,00
630	5	4	9		Hane Halkına Yapılan Diğer Transferler	0,00
630	5	4	9	1	Hane Halkına Yapılan Diğer Transferler	0,00
630	7				Sermaye Transferleri	25.000,00
630	7	1			Yurtiçi Sermaye Transferleri	25.000,00
630	7	1	9		Diğer Sermaye Transferleri	25.000,00
630	7	1	9	1	Dernek, Birlik, Kurum, Kuruluş, Sandık Vb. Kuruluş	25.000,00
630	11				Değer Ve Miktar Değişimleri Giderleri	6.304,23
630	11	1			Döviz Mevcudunun Değerlenmesinde Oluşan Olumsuz Ku	6.304,23
630	11	99			Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	0,00
630	12				Gelirlerin Ret Ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	78,96
630	12	1			Vergi Gelirleri	78,96
630	12	1	2		Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	78,96
630	12	1	2	9	Mülkiyet Üzerinden Alınan Diğer Vergiler	78,96
630	12	1	6		Harçlar	0,00
630	12	1	6	9	Diğer Harçlar	0,00
630	13				Amortisman Giderleri	23.508.501,49
630	13	1			Maddi Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	18.780.664,31
630	13	1	3		Tesis, Makine Ve Cihazların Amortisman Giderleri	6.886.768,61
630	13	1	4		Taşıtların Amortisman Giderleri	2.940.592,13
630	13	1	5		Demirbaşların Amortisman Giderleri	8.953.303,57
630	13	2			Maddi Olmayan Duran Varlıkların Amortisman Giderle	4.727.837,18
630	13	2	1		Haklar Amortisman Giderleri	4.687.837,18
630	13	2	4		Özel Maliyet Amortisman Giderleri	40.000,00
630	13	3			Diğer Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	0,00
630	14				İlk Madde ve Malzeme Giderleri	38.227.436,57
630	14	1			KIRTASIYE MALZEMELERİ	2.155.304,85
630	14	1	1		YAZI ARAÇLARI	114.777,25
630	14	1	2		Yazım,Çizim ve ölçüm Araç ve Malzemeleri	4.574,50
630	14	1	3		Kağıt Ürünleri	1.445.749,21

630	14	1	4	Yazıcı Faksimile Cihazı ve Fotokopi Malzemeleri	220.611,86
630	14	1	5	Kağıt Tutturucular, Tutkallar ve Bantlar	48.718,65
630	14	1	6	Yazı Düzelticiler	9.346,50
630	14	1	7	Küçük Kırtasiye Gereç ve Malzemeleri	284.397,20
630	14	1	8	Bilişim Malzemeleri	27.129,68
630	14	2		Beslenme Gıda Amaç.Mutf.Kul.Tük.Malz	93.160,32
630	14	2	1	Tek Kullanımlık Mutfak Eşyaları	23.300,82
630	14	2	2	Servis ve Saklama Kaplama	457,50
630	14	2	3	Sofra Takımı ve Çatal Bıçak Takımı	26.048,00
630	14	2	4	İçecek Servis Takımı	39.631,00
630	14	2	5	Mutfak Araç ve Gereçleri	3.723,00
630	14	3		Tıbbi ve Labaratuvar Sarf Malzemeleri	249.977,00
630	14	3	1	İlaçlar ve Farmakolojik Ürünler	2.365,00
630	14	3	2	Biokimyasallar ve Gaz Maddeleri İçeren Kimyasallar	85.377,50
630	14	3	3	Medikal Malzemeler	162.234,50
630	14	4		Yakıtlar, Yakıt Katkıları ve Katı Yağlar	13.393.553,87
630	14	4	2	Sıvı Yakıtlar	13.081.268,15
630	14	4	3	Gaz Yakıtlar	2.487,00
630	14	4	4	Yağlar ve Katı Yakıtlar	252.078,72
630	14	4	5	Kimyevi Maddeler	57.720,00
630	14	5		Temizleme Ekipmanları	563.655,65
630	14	5	1	Temizlik Malzemeleri	108.269,97
630	14	5	2	Temizlik Araç ve Gereçleri	195.529,51
630	14	5	3	Temizleme ve Dezenfeksiyon Solisyonları	259.856,17
630	14	6		Giyecek, mefruşat ve Tuhafiye Malzemeleri	2.631.053,46
630	14	6	1	Giyecekler	1.328.703,74
630	14	6	2	Mefruşat Ürünleri	1.295.614,72
630	14	6	3	Tuhafiye Malzemeleri	6.735,00
630	14	7		Yiyecek	2.295.597,30
630	14	7	1	Bakliyat	969.164,00
630	14	7	2	Yemeklik Yağlar	365.717,00
630	14	7	3	Sebze, Meyve, Yemiş ve Çekirdekler	270.567,50
630	14	7	4	Unlu ve Unlu Gıdalar	242.822,50
630	14	7	5	Baharat ve Çeşniler ile çikolata ve Tatlandırıcıla	402.926,30
630	14	7	7	Etler VE et Ürünleri	44.400,00
630	14	8		İÇECEK	455.804,60
630	14	8	1	Alkolsüz İçecekler	455.804,60
630	14	9		Canlı Hayvanlar	103.800,00
630	14	9	2	Hizmet Amaçlı Hayvanlar	3.800,00
630	14	9	5	Koruma Altına Alman Hayvanlar	100.000,00
630	14	10		Zirai Maddeler	1.037.038,00
630	14	10	1	Tohum, Fideler, Filizler, Fidanlar ve Çiçek Tohumlar	74.900,00
630	14	10	2	Gübre, Bitki Gıdaları ve Bitki İlaçları	280.238,00

630	14	10	3		Haşerelere Karşı Mücadele Ürünleri	20.400,00
630	14	10	5		Çiçekler	661.500,00
630	14	11			Yem	71.900,00
630	14	11	1		Çiftlik Hayvan Yemleri	15.700,00
630	14	11	2		Kuş ve Kümes Hayvan Yemleri	7.000,00
630	14	11	4		Köpek ve Kedi Yemleri	49.200,00
630	14	12			Bakım Onarım ve Üretim Malzemeleri	8.213.235,02
630	14	12	1		Küçük El Aletleri ve Gereçleri	247.938,30
630	14	12	2		Tutturucular	67.622,41
630	14	12	3		Kaplayıcılar	1.366.144,65
630	14	12	4		Elektrik - Elektronik ve Aydınlatma Malzemeleri	1.598.370,36
630	14	12	5		Ağaç Ürünleri	246.954,96
630	14	12	6		Metal Ürünler	1.181.786,15
630	14	12	7		Cam Ürünleri	103.418,00
630	14	12	8		Plastik Ürünler	792.446,19
630	14	12	9		Karayolları ve Trafik Malzemeleri	2.602.059,00
630	14	12	10		Kaynak Malzemeleri	6.495,00
630	14	13			Yedek Parçalar	3.292.383,56
630	14	13	1		Makineler ve Aletler Grubu Yedek Parçaları	166.633,00
630	14	13	2		Cihazlar ve Aletler Grubu Yedek Parçaları	76.894,14
630	14	13	3		Taşıtlar Grubu Yedek Parçaları	2.648.464,12
630	14	13	4		Büro Makineleri Grubu Yedek Parçaları	32.498,40
630	14	13	5		Su ve sıhhi Tesisat Yedek Parçaları	361.963,80
630	14	13	99		Diğer Yedek Parçaları	5.930,10
630	14	14			Nakil Vasıtaları Lastikleri	558.723,19
630	14	14	1		Otomobil Lastikleri	16.285,78
630	14	14	2		Minibüs,Kamyonet Lastikleri	0,00
630	14	14	3		Komyon Otobüs Lastikleri	430.412,50
630	14	14	4		Traktör ve iş Makinesi Lastikleri	111.664,91
630	14	14	5		Bisiklet Lastikleri	360,00
630	14	15			Değişim,Bağış ve Amaçlı Yayınlar	0,00
630	14	15	1		Basılı Yayınlar	0,00
630	14	16			Spor Malzemeleri Grubu	135.532,50
630	14	16	1		Doğa Sporlarında Kullanılan spor Malzemeleri	47.605,00
630	14	16	2		Saha sporlarında Kullanılan Spor Malzemeleri	2.300,00
630	14	16	3		SAHA SPORLARINDA KULLANILAN SPOR MALZEMELERİ	1.100,00
630	14	16	99		Diğer Spor Malzemeleri	84.527,50
630	14	17			Basınçlı Ekipmanlar	12.395,00
630	14	17	1		Pompalar	12.395,00
630	14	99			Diğer Tüketim Amaçlı Malzemeler	2.964.322,25
630	14	99	1		Hediye Amaçlı Alınan Taşınırlar	1.504.307,25
630	14	99	2		Ödül Amaçlı Alınan Taşınırlar	71.930,00
630	14	99	3		Güvenlik,Koruma ve Gösteri Amaçlı Tüketim Malz.	348.076,50

630	14	99	5		Sahne Dekor,Kostüm ve Aksesuarları	8.650,00
630	14	99	7		Sosyal Yardım Amaçlı Taşınır	302.280,00
630	14	99	8		Halka Açık Alanlarda Kul.Üzere Edinilen Taş.	729.078,50
630	14	99	9		CENAZE HİZMETLERİNDE KULLANILAN TÜKETİM MALZEMESİ	0,00
630	20				Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	3.458.630,03
630	20	1			Gelirlerden Alacaklardan Silinenler	3.458.630,03
630	20	1	1		Vergi Gelirleri	2.679.717,51
630	20	1	3		Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	87.372,52
630	20	1	5		Diğer Gelirler	691.540,00
630	30				PROJE KAPSAMINDA YAPILAN CARİ GİDERLER	313.048,08
630	30	6			PROJE KAPSAMINDA YAPILAN CARİ GİDERLER	313.048,08
630	30	6	2		MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	313.048,08
630	30	6	2	1	MÜŞAVİR FİRMA VE KİŞİLERE ÖDEMELER	313.048,08
GİDERLER TOPLAMI						266.258.916,25

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GELİRİN TÜRÜ	2015 Cari Yıl
	Kod1	Kod2	Kod3	Kod4		
600					GELİRLER HESABI	0,00
600					Gelirler Hesabı	507.330.527,93
600	1				Vergi Gelirleri	6.424.502,09
600	1	2			Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	477,58
600	1	2	9		Mülkiyet Üzerinden Alınan Diğer Vergiler	477,58
600	1	2	9	51	Bina Vergisi	156,36
600	1	2	9	52	Arsa Vergisi	158,31
600	1	2	9	53	Arazi Vergisi	0,00
600	1	2	9	54	Çevre Temizlik Vergisi	162,91
600	1	3			Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri	3.528.740,16
600	1	3	2		Özel Tüketim Vergisi	0,00
600	1	3	2	51	Haberleşme Vergisi	0,00
600	1	3	2	52	Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi	0,00
600	1	3	9		Dahilde Alınan Diğer Mal ve Hizmet Vergileri	3.528.740,16
600	1	3	9	51	Eğlence Vergisi	0,00
600	1	3	9	52	Yangın Sigortası Vergisi	287.982,35
600	1	3	9	53	İlan ve Reklam Vergisi	3.240.757,81
600	1	6			Harçlar	2.893.784,35
600	1	6	9		Diğer Harçlar	2.893.784,35
600	1	6	9	51	Bina İnşaat Harcı	0,00
600	1	6	9	52	Hayvan Kesimi Muayene ve Denetleme Harcı	976.637,12
600	1	6	9	53	İşgal Harcı	97.596,45
600	1	6	9	54	İşyeri Açma İzni Harcı	83.824,74
600	1	6	9	57	Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı Harcı	121.859,00
600	1	6	9	58	Tellallık Harcı	4.986,00

600	1	6	9	59	Toptancı Hali Resmi	1.398.871,13
600	1	6	9	99	Diğer Harçlar	210.009,91
600	1	9			Başka Yerde Sınıflandırılmayan Vergiler	1.500,00
600	1	9	9		Başka Yerde Sınıflandırılmayan Diğer Vergiler	1.500,00
600	1	9	9	99	Başka Yerde Sınıflandırılmayan Diğer Vergiler	1.500,00
600	3				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	23.632.199,06
600	3	1			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	19.243.621,93
600	3	1	1		Mal Satış Gelirleri	49.169,92
600	3	1	1	1	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	49.169,92
600	3	1	2		Hizmet Gelirleri	19.194.452,01
600	3	1	2	3	Avukatlık Vekalet Ücreti Gelirleri	0,00
600	3	1	2	14	Çevre Kirliliğini Önleme Gelirleri	2.287.613,10
600	3	1	2	40	Otopark İşletmesi Gelirleri	2.563.588,90
600	3	1	2	51	Çevre ve Esenlik Hizmetlerine İlişkin Gelirler	1.046.745,27
600	3	1	2	55	Kültürel Hizmetlere İlişkin Gelirler	0,00
600	3	1	2	58	Su Hizmetlerine İlişkin Gelirler	0,00
600	3	1	2	59	Ulaştırma Hizmetlerine İlişkin Gelirler	3.077.310,93
600	3	1	2	60	Tarımsal Hizmetlere İlişkin Gelirler	78.014,89
600	3	1	2	99	Diğer hizmet gelirleri	10.141.178,92
600	3	4			Kurumlar Hasılatı	0,00
600	3	4	5		Mahalli İdareler Kurumlar Hasılatı	0,00
600	3	4	5	53	Eğitim Hizmetlerine İlişkin Kurumlar Hasılatı	0,00
600	3	4	5	58	Su Hizmetlerine İlişkin Kurumlar Hasılatı	0,00
600	3	6			Kira Gelirleri	4.388.577,13
600	3	6	1		Taşınmaz Kiraları	4.199.431,73
600	3	6	1	1	Lojman Kira Gelirleri	21.107,78
600	3	6	1	2	Ecrimisil Gelirleri	518.925,56
600	3	6	1	3	Sosyal Tesis Kira Gelirleri	27.134,52
600	3	6	1	99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	3.632.263,87
600	3	6	2		Taşınır Kiraları	189.145,40
600	3	6	2	1	Taşınır Kira Gelirleri	189.145,40
600	3	9			Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	0,00
600	3	9	9		Diğer Gelirler	0,00
600	3	9	9	99	Diğer Çeşitli Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	0,00
600	4				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.032.731,84
600	4	1			Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar	313.163,31
600	4	1	1		Cari	289.001,00
600	4	1	1	99	Yurtdışından Alınan Diğer Bağış ve Yardımlar	289.001,00
600	4	1	2		Sermaye	24.162,31
600	4	1	2	1	AB den Alınan Bağış ve Yardımlar	24.162,31
600	4	4			Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Yardım ve Bağışla	719.568,53
600	4	4	1		Cari	719.568,53
600	4	4	1	1	Kurumlardan alınan Bağış ve Yardımlar	719.347,40

600	4	4	1	2	Kişilerden alınan Bağış ve Yardımlar	221,13
600	4	5			Proje Yardımları	0,00
600	4	5	1		Cari	0,00
600	4	5	1	2	Özel Bütçeli İdarelerden Alınan Proje Yardımları	0,00
600	4	5	1	5	Mahalli İdarelerden Alınan Proje Yardımları	0,00
600	5				Diğer Gelirler	476.240.691,78
600	5	1			Faiz Gelirleri	7.513.810,97
600	5	1	4		Takipteki Kurum Alacakları Faizleri	8.283,65
600	5	1	4	1	Takipteki Kurum Alacakları Faizleri	8.283,65
600	5	1	9		Diğer Faizler	7.505.527,32
600	5	1	9	1	Kişilerden Alacaklar Faizleri	58,66
600	5	1	9	3	Mevduat Faizleri	7.505.468,66
600	5	2			Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	463.811.648,16
600	5	2	2		Vergi ve Harç Gelirlerinden Alınan Paylar	128.095.303,69
600	5	2	2	51	Merkezi idare Vergi Gelirlerinden Alınan Paylar	127.898.922,99
600	5	2	2	52	Çevre Temizlik Vergisinden Alınan Paylar	196.380,70
600	5	2	4		Kamu Harcamalarına Katılma Payları	0,00
600	5	2	4	52	Su Tesisleri Harcamalarına Katılma Payı	0,00
600	5	2	8		Mahalli İdarelere Ait Paylar	335.446.720,32
600	5	2	8	51	Maden İşletmelerinden Alınan Paylar	20.907,27
600	5	2	8	52	Müze Giriş Ücretlerinden Alınan Paylar	34.886,86
600	5	2	8	54	Otopark Gelirlerinden İlçe ve İlk Kademe Belediyel	0,00
600	5	2	8	99	Mahalli İdarelere Ait Diğer Paylar	335.390.926,19
600	5	2	9		Diğer Paylar	269.624,15
600	5	2	9	99	Diğer Paylar	269.624,15
600	5	3			Para Cezaları	792.089,90
600	5	3	2		İdari Para Cezaları	274.974,30
600	5	3	2	99	Diğer İdari Para Cezaları	274.974,30
600	5	3	4		Vergi Cezaları	515.481,38
600	5	3	4	1	Vergi ve Diğer Amme Alacakları Gecikme Zamları	515.469,18
600	5	3	4	99	Diğer Vergi Cezaları	12,20
600	5	3	9		Diğer Para Cezaları	1.634,22
600	5	3	9	99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Para Cezaları	1.634,22
600	5	9			Diğer Çeşitli Gelirler	4.123.142,75
600	5	9	1		Diğer Çeşitli Gelirler	4.123.142,75
600	5	9	1	1	İrat Kaydedilecek Nakdi Teminatlar	378,00
600	5	9	1	2	İrat Kaydedilecek Hisse Senedi ve Tahviller	0,00
600	5	9	1	3	İrat Kaydedilecek Teminat Mektupları	18.000,00
600	5	9	1	6	Kişilerden Alacaklar	233.095,20
600	5	9	1	51	Otopark Yönetmeliği Uyarınca Alınan Otopark Bedeli	3.096.104,25
600	5	9	1	99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	775.565,30
600	11				Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	403,16
600	11	99			Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	403,16

T.C. Sayıştay Başkanlığı

600	11	99	99		Diğerleri	403,16
					GELİRLER TOPLAMI	507.330.527,93

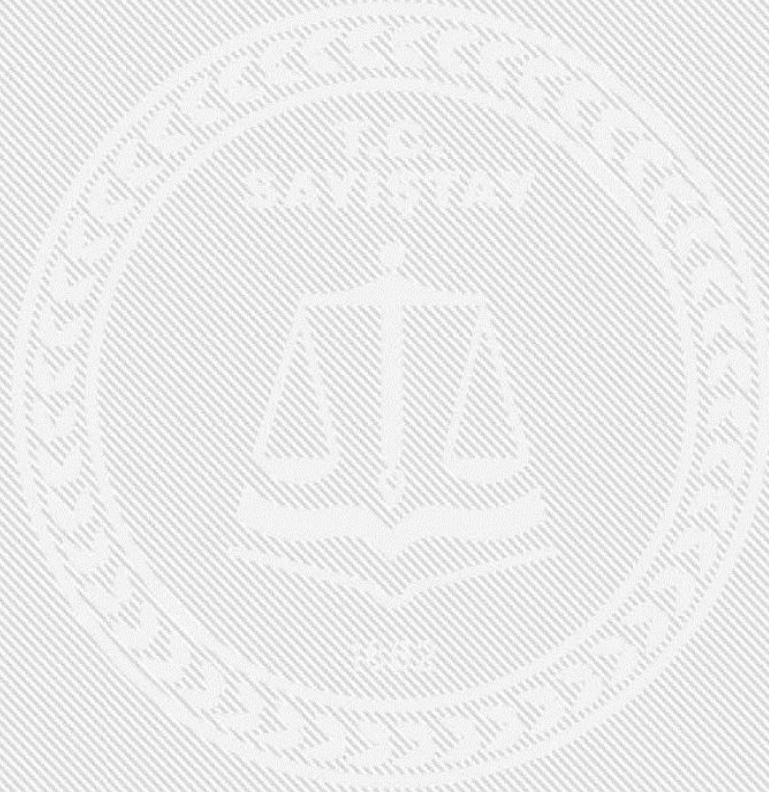
FAALİYET SONUCU					241.071.611,68
-----------------	--	--	--	--	----------------

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

HATAY BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
2015 YILI
PERFORMANS DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. ÖZET.....	35
2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	35
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	36
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	36
5. GENEL DEĞERLENDİRME	37
6. DENETİM BULGULARI.....	39

1. ÖZET

Bu rapor, Hatay Büyükşehir Belediyesi'nin performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Kanununun 36 ncı maddesi uyarınca, Sayıştay “*hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim*” olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

Hatay Büyükşehir Belediyesi'nin hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

- 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan,
- 2015 yılı Performans Programı,
- 2015 yılı İdare Faaliyet Raporu

Denetimimiz sonucunda, Kurumun performans yönetim sisteminde bazı hususlar tespit edilmiştir. Söz konusu hususlara, özet olarak “Genel Değerlendirme” bölümünde, detaylı olarak denetim bulgularında yer verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay’a sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıttığından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilmiştir.

Bu çerçevede, Hatay Büyükşehir Belediyesinin yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2015 yılı Performans Programı ve 2015 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

2015 yılı performans denetimi kapsamında Hatay Büyükşehir Belediyesinin yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2015 yılı Performans Programı ve 2015 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir. Bu değerlendirmeler için kullanılan performans denetimi kriterlerine aşağıdaki tabloda yer verilmiştir:

Tablo 1: Performans Denetimi Kriterleri	
Denetim kriteri	Tanım
Mevcudiyet	Denetlenen idarenin, yasal düzenlemelere göre ilgili dokümanları hazırlaması
Zamanlılık	Performans bilgisinin yasal süre içinde raporlanması
Sunum	Performans bilgisinin düzenleyici esaslara uygun şekilde
İlgililik	Amaç, hedef, gösterge ve faaliyetler arasında mantıksal bağlantı
Ölçülebilirlik	Hedeflerin veya göstergelerin ölçülebilir olması
İyi tanımlanma	Hedeflerin ve göstergelerin açık ve net bir tanımının olması
Tutarlılık	Hedeflerin (göstergeler dâhil), denetlenen idarenin planlama ve raporlama dokümanlarında tutarlı olarak kullanılması
Doğrulanabilirlik	Raporlanan performans bilgisinin kaynağına kadar izlenebiliyor
Geçerlilik/İkna edicilik	Planlanan ve raporlanan performans arasındaki her tür sapmanın denetlenen idare tarafından ele alınıyor olması ve sapmayı açıklayan nedenlerin inandırıcı ve ikna edici olması
Güvenilirlik	Veri kayıt sistemlerinin gerçekleştirmeleri tam ve doğru şekilde ölçerek faaliyet raporunda güvenilir veri sunuyor olması

Hatay Büyükşehir Belediyesi 2015-2019 Yılı Stratejik Planının 17.05.2015 tarihinde kurumun internet sitesinde yayımlanması suretiyle “mevcudiyet” ve “zamanlılık” kriterini yerine getirildiği görülmüştür. Ancak, amaç ve hedefler arasında mantıksal bağlantı olmamasından dolayı “ilgililik” kriteri kısmen; hedeflerin bazılarının ölçülebilir olmaması ve bu ölçülebilir olmayan hedefler için ölçülebilir göstergelerin belirlenmemiş olmasından dolayı “ölçülebilirlik” kriteri kısmen; mevzuatta öngörülen usullere kısmen uygun hazırlayarak “sunum” kriteri kısmen yerine getirilmiştir.

Hatay Büyükşehir Belediyesi, 2015 Yılı Performans Programı'nı hazırlayarak "mevcudiyet" kriterini, mevzuatta öngörülen zamanda hazırlayarak "zamanlılık" kriterini yerine getirmiştir. Ancak, bazı hedef ve göstergeler arasındaki mantıksal bağlantının bulunmamasından dolayı "ilgililik" kriterini kısmen, mevzuatta öngörülen usullere kısmen uygun olarak performans programını hazırlayarak "sunum" kriterini kısmen yerine getirmiştir.

Hatay Büyükşehir Belediyesi, 2015 Yılı Faaliyet Raporu'nu hazırlayarak "mevcudiyet" kriterini, mevzuatta öngörülen zamanda hazırlayarak "zamanlılık" kriterini yerine getirmiştir. Ancak, raporlanan performans bilgisinin kaynağına kadar izlenemiyor olmasından "doğrulanabilirlik" kriterini, idarenin planlanan ve raporlanan performans arasındaki her tür sapmayı ele almaması ve sapmayı açıklayan nedenlerinin inandırıcı ve ikna edici olmaması sebebinden "geçerlilik/ ikna edicilik" kriterini yerine getirmemiştir.

Hatay Büyükşehir Belediyesi'nin faaliyet sonuçlarını ölçülmesini sağlayan veri kayıt sisteminin kurulmaması ve performans bilgisinin nasıl üretileceğini düzenleyen bir politika, plan veya mevzuat düzenlemesi bulunmamasından dolayı, veri kayıt sisteminin performansı ölçme ve raporlama amacına uygun olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Yukarıda belirtilen tespit ve değerlendirmelere göre, Kurum, Stratejik Planını, Performans programını ve Faaliyet Raporunu hazırlarken mevzuatta öngörülen nitelikler konusunda daha özenli olmalıdır. Amaçlar ve hedefler daha gerçekçi ve spesifik olarak belirlenmeli, göstergeler ise, ölçüm yapmaya müsait ve anlaşılır olmalıdır. Hedef-amaç bağlantısı iyi kurulmalı, amaca hizmet etmeyen hedeflere yer verilmemelidir. Kurumun performans yönetim sistemini geliştirerek ileri bir seviyeye taşıyabilmesi için veri kayıt sistemlerine yönelik gerekli düzenlemeler yapılmalıdır.

6. DENETİM BULGULARI

A. Stratejik Planın Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 1: Durum Analizinin Stratejik Plana Temel Oluşturacak Yeterlilikte Yapılmaması

Hatay Büyükşehir Belediyesinin 2015-2019 Stratejik Planında durum analizi bölümünün Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu'na uygun şekilde hazırlanmadığı görülmüştür.

Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzunun Durum Analizi başlıklı 4. üncü bölümünde de belirtildiği üzere, stratejik planlama sürecinin ilk adımı olan durum analizi, kuruluşun “neredeyiz?” sorusuna cevap verir. Kuruluşun geleceğe yönelik amaç, hedef ve stratejiler geliştirebilmesi için öncelikle, mevcut durumda hangi kaynaklara sahip olduğunu ya da hangi yönlerinin eksik olduğunu, kuruluşun kontrolü dışındaki olumlu ya da olumsuz gelişmeleri değerlendirmesi gerekir. Dolayısıyla bu analiz, kuruluşun kendisini ve çevresini daha iyi tanınmasına yardımcı olarak stratejik planın sonraki aşamalarından daha sağlıklı sonuçlar elde edilmesini sağlayacaktır.

Durum analizi kapsamında genel olarak aşağıdaki değerlendirmeler yapılır:

- Tarihi gelişim
- Kuruluşun yasal yükümlülükleri ve mevzuat analizi
- Kuruluşun faaliyet alanları ile ürün ve hizmetlerinin belirlenmesi
- Paydaş analizi (kuruluşun hedef kitlesi ve kuruluş faaliyetlerinden olumlu/olumsuz yönde etkilenenlerin, ilgili tarafların analizi)
- Kuruluş içi analiz (kuruluşun yapısının, insan kaynaklarının, mali kaynaklarının, kurumsal kültürünün, teknolojik düzeyinin vb. analizi)
- Çevre analizi (kuruluşun faaliyet gösterdiği ortamın ve dış koşulların analizi).

Belediyenin 2015-2019 Stratejik Planında, durum analizi kısmında yer alması gereken “kuruluşun yasal yükümlülükleri ve mevzuat analizi”, “kuruluşun faaliyet alanları ile ürün ve hizmetlerinin belirlenmesi”, “paydaş analizi” ve “kuruluş içi analiz” değerlendirilmelerine hiç yer verilmediği görülmüştür.

Durum analizinin gerektiği gibi yapılması stratejik amaçların şekillendirilmesine, belediyenin kurumsal yapısındaki değişim ihtiyacının ve öncelik verilmesi gereken faaliyetlerin doğru bir şekilde belirlenmesine katkı sağlayacaktır. Bu bakımdan, Stratejik

Planın hazırlanmasında temel olan durum analizinin mevzuatta öngörüldüğü şekilde yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemizin 2015-2019 Stratejik Plan revizyonu çalışmalarına başlanmıştır. 22.04/2016 tarih ve 11901202-602.04-E.2016-4Vsayılı Başkanlık Olur’u ile Stratejik Plan revizyonu ve stratejik plan revizyonun hazırlama ekibi oluşturulmuştur.

Stratejik plan revizyon çalışmaları kapsamında mevcut durum analizi yapılarak, 2017 ve sonrasında yapılması gereken faaliyetlerin temelini oluşturması sağlanacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulgumuza verilen cevapta; 2015-2019 yılı Stratejik Planında yapılacak revizyon çalışmaları kapsamında durum analizinin daha sağlıklı bir şekilde yapılacağı ifade edilmiştir. Müteakip denetimlerde bu hususun dikkate alınması ve izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 2: Kamu İdaresinin Belirlediği 2 Hedefin Kurumun Yetki ve Sorumluluklarıyla Uyumlu Olmaması

Hatay Büyükşehir Belediyesinin 2015-2019 Stratejik Planında yer alan 2 hedefin kurumun yetki ve sorumluluklarıyla uyumlu olmadığı görülmüştür.

Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzunun “ Hedefler” başlıklı 5/E bölümünde belirtildiği üzere, hedeflerin kuruluşun misyon, vizyon, temel değerler ve amaçları ile tutarlı olması gereklidir. Buna göre hedeflerin, kurumun yetki ve sorumluluklarıyla uyumlu olmasına dikkat edilmesi gerekmektedir. Ancak, aşağıdaki tabloda da yer verildiği üzere, Belediyenin Stratejik Planında 2 hedefin kurumun yetki ve sorumlulukları ile ilgili olmadığı düşünülmektedir.

Tablo 2: Kurumun yetki ve sorumlulukları ile ilgili olmadığı düşünülen 2 hedef	
Hedef	Değerlendirme
<p>Hedef 2.1.15: Doğal değerleri bakımından yaşamsal ve ekolojik öneme sahip olan Göllerimizin korunması, iyileştirilmesi ve yaşatılmasının sürdürülebilir niteliğe kavuşturulması ile uluslar arası standartlara sahip hale getirilmesi.</p> <p>Faaliyet: Analiz ve Etüt çalışmaları yürütülmesi</p> <p>Performans Göstergesi: Yapılacak yatırımlara ilişkin fizibilite, etüt ve projelendirme çalışmaları ile ruhsat, izin vb. prosedürlerinin tamamlanması</p>	<p>645 Sayılı KHK'ya göre bu görev ve sorumluluk Orman Ve Su İşleri Bakanlığı'ndadır. Nitekim kurumun 2015 Faaliyet Raporu'nda hedefin gerçekleşmeme sebebi olarak "Yetki Orman ve Su İşleri Bakanlığında olduğundan hedef gerçekleştirilemem iştir." ibaresine yer verilerek durum kabul edilmiştir.</p>
<p>Hedef 2.1.17: Sahil şeridimizin sosyal ve ekonomik hayatına zenginlik katılması ayrıca deniz yoluyla ulaşılabilirliğine katkıda bulunulması adına Uluslararası standartlarda Marina Projeleri yapılması</p> <p>Faaliyet: Analiz ve Etüt çalışmaları yürütülmesi</p> <p>Performans Göstergesi: Fizibilite, etüt ve projelendirme çalışmaları ile ruhsat, izin vb. prosedürlerinin tamamlanması.</p>	<p>655 Sayılı KHK'ya göre bu görev ve sorumluluk Ulaştırma, Denizcilik Ve Haberleşme Bakanlığı'ndadır. Nitekim kurumun 2015 Faaliyet Raporu'nda hedefin gerçekleşmeme sebebi olarak "Yetki Ulaştırma Bakanlığında olduğundan yapılmamıştır." ibaresine yer verilerek durum kabul edilmiştir.</p>

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemiz yeni kurulmuş olduğundan dolayı 2015 – 2019 Stratejik Plan acele edilerek hazırlandığından bir takım eksiklikler oluşmuştur. 2.1.15 nolu hedefin yetki olarak Orman ve Su İşleri Bakanlığında; 2.1.17 nolu hedefin ise Ulaştırma Bakanlığında olduğu anlaşıldığından bu hedefler yapılmamıştır." denilmiştir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve Stratejik Plan revizyon çalışmaları kapsamında gereğinin yapılacağı belirtilmektedir. Kurumun yetki ve sorumluluklarıyla uyumlu olmayan mezkur 2 hedefin revizyon çalışmaları sonucunda Stratejik Plandan çıkarılıp çıkarılmadığı müteakip denetimlerde izlenecektir.

BULGU 3: Ölçülebilir Olarak Belirlenmeyen Hedefler Bulunmasına Rağmen Stratejik Planda Performans Göstergelerine Yer Verilmemesi

Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu'ndaki tanıma göre performans göstergeleri, gerçekleşen sonuçların önceden belirlenen hedeflere ne ölçüde ulaşıldığının

ortaya konulmasında kullanılmaktadır.

Hedeflerin ölçülebilmesi için sayısal değer olarak (sayı, oran, yüzde gibi) ifade edilmeleri gerekmektedir. Hedeflerin ölçülebilir biçimde ifade edilemediği durumlarda ise, hedeflerin ölçümü için sayısal değer içeren performans göstergelerine stratejik planda yer verilmesi gerekmektedir.

Ancak aşağıda yer alan tabloda görüldüğü üzere, Hatay Büyükşehir Belediyesi'nin 2015-2019 Stratejik Planında ölçülebilir olarak belirlenmeyen hedefler bulunmasına rağmen stratejik planda performans göstergelerine yer verilmediği görülmüştür.

Tablo 3: Ölçülebilir olarak belirlenmeyen hedefler için stratejik planda performans göstergelerine yer verilmemesi	
Stratejik Hedef	Performans Göstergesi
Çalışan memnuniyetini arttırmak amacı ile düzenli olarak etkinlikler düzenlenmesi	---
Kent estetiğinin iyileştirilmesi ve sürdürülebilirliğinin sağlanması	---
Hava kirliliğinin önlenmesi için çalışmalar yapılması	---
Nehir ve Derelerin denize taşıdığı atıklar ile sahil şeritlerinin kirlenmesinin önlenmesi	---
Kentin Ulusal ve Uluslararası düzeyde tanıtımının yapılması	---
Eğitime destek verilmesi	---
Müze kurulması, tarihi ve kültürel varlıklarımızın korunmasına yönelik çalışmalarının yapılması	---

Hedeflerin tanımlandıktan sonra sayısal olarak tespit edilememesinin veya göstergelerle ölçülebilir duruma getirilememesinin stratejik plan için önemli bir eksiklik olduğu düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Performans programlarının hazırlanmasında faaliyetlerin göstergelerini ve hedeflerin belirlenmesine dikkat edilecektir.” denilmiştir.

Sonuç olarak Stratejik plan revizyon çalışmaları kapsamında ölçülebilir olmayan hedefler için performans göstergelerine yer verileceği belirtildiğinden bu konuda idare ile mutabakat sağlanmıştır. Konu ile ilgili süreç izleyen yıllarda takip edilecektir.

BULGU 4: GZFT Analizinin Sağlıklı Yapılmaması

DPT (Kalkınma Bakanlığı) tarafından hazırlanan Stratejik Planlama Kılavuzu'na göre

kuruluş içi analiz ve çevre analizinde kullanılabilir temel yöntemlerden birisi GZFT (Güçlü Yönler, Zayıf Yönler, Fırsatlar ve Tehditler) analizidir.

Genel anlamda GZFT, kuruluşun kendisinin ve kuruluşu etkileyen koşulların sistematik olarak incelendiği bir yöntemdir. Bu kapsamda, kuruluşun güçlü ve zayıf yönleri kurumsal anlamda içsel etkiler sonucu ortaya çıkan konular iken, fırsatlar ve tehditler ise kurum dışında meydana gelip de dışsal olarak kurum üzerinde etki doğuran hususlardır. Bu analiz stratejik planlama sürecinin diğer aşamalarına temel teşkil eder.

Kurum stratejik planında yer alan Güçlü Yönler, Zayıf Yönler, fırsatlar ve Tehditler başlıkları altında yer alan ve söz konusu analiz içerisinde kullanılması uygun olarak değerlendirilmeyenler aşağıda yer almaktadır:

Güçlü yan olarak belirtilenlerden uygun olmadığı düşünülenlere ait örnekler

1- Üst yönetimin, belediyenin yönetiminde ve hizmet sunma süreçlerinde stratejik yönetim araçlarını kullanma konusundaki kararlılığı ve değişim arzusu kurumsal dönüşümün gerçekleştirilmesi açısından büyük bir avantaj sağlamaktadır.

2- Hazırlanan Stratejik Planı daire başkanlığımızın sahiplenmesi Üst Yönetim yanında, daire başkanlığımızın da Stratejik Yönetim ve Performans Programı uygulamalarına inancını artırmış, kurumsal düzeyde “yönetimi sahiplenme kültürü” oluşmasına büyük katkı sağlamıştır.

Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzunun “Stratejik Planlama” başlıklı 4. üncü bölümünde, “Stratejik planlama Katılımcı bir yaklaşımdır: Stratejik planlama sürecinin kuruluşun en üst düzey yetkilisi tarafından tam olarak desteklenmesi şarttır. Bununla beraber, ilgili tarafların, diğer yetkililerin, idarecilerin ve her düzeydeki personelin katkısı, ortak çabası ve desteği olmaksızın, stratejik planlama başarıya ulaşamaz.” denilmektedir. Mevzuatta bir zorunluluk olarak belirtilen husus, belediyenin güçlü yanına ait bir gösterge olarak belirlenmemesi gerekmektedir.

Zayıf yan olarak belirtilenlerden uygun olmadığı düşünülenlere ait örnek

“Yeni oluşumla birlikte yetersiz istihdam, işin gerekleri ile uyumlu olmayan insan kaynakları yapısı, farklı yönetim kültürlerinden gelen yönetici ve çalışanların varlığı; sunulacak hizmetlerin kalitesi, hızı ve etkinliği açısından zayıf oluşturmaktadır.”

Güçlü yanlar arasında bir taraftan “Hizmetin niteliği ile uyumlu yeni bir organizasyon şemasının yapılması ile sunulan hizmetlerin kalitesi, hızı ve etkinliğinin sağlanması yönünde önemli bir mesafe kat edilmiştir. ” ifadesi yer almasına rağmen, bir taraftan da zayıf yönler içerisinde “Yeni oluşumla birlikte yetersiz istihdam, işin gerekleri ile uyumlu olmayan insan

kaynakları yapısı, farklı yönetim kültürlerinden gelen yönetici ve çalışanların varlığı; sunulacak hizmetlerin kalitesi, hızı ve etkinliği açısından zaaf oluşturmaktadır.” ifadesine yer verilmesi çelişkili bir durum meydana getirmektedir.

Fırsat olarak belirtilenlerden uygun olmadığı düşünülenlere ait örnek

Hatay’da üretim yapan firmaların vergilerinden gelecek pay ile Hatay’da yatırımların yapılacağı olması.

Belediye dışındaki idareler tarafından yapılacak yatırımlar, Hatay’da üretim yapan firmaların vergilerinden bağımsız olarak yapılır. Yatırım kararı vergi gelirlerinden ziyade siyasi karar mercilerinin verecekleri kararlara bağlıdır. Ayrıca, 5779 Sayılı İl Özel İdarelerine Ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun ile genel bütçe vergi gelirleri paylarının mahalli idareler arasında nasıl dağıtılacağı düzenlenmiştir. Toplanan genel bütçe vergi gelirleri mahalli idareler arasında nüfus ve yüz ölçümü kriterine göre dağıtılır. Dolayısıyla, bir ilden toplanan vergiler doğrudan o ildeki mahalli idarelere aktarılamaz. bu nedenle belirtilen durum iyi tanımlanmamış olup fırsat olarak değerlendirilmesi mümkün gözükmemektedir.

Kamu idaresi cevabında; "GZFT analizi gözden geçirilerek gerçekçi ve katılımcı yöntemler ile yapılacaktır. Analiz katılımcı yöntemler ile bütün personelin katılımıyla yapılacak çalıştayda değerlendirilecektir." denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından verilen cevapta bulguya konu edilen hususla ilgili yapılan değerlendirmeler kabul edilmiştir. Bulgu konusu ile ilgili çalışmaların sürdürüldüğü ifade edilmiştir. Konu ile ilgili süreç müteakip denetimlerde takip edilecektir.

BULGU 5: Stratejik Planda Yer Alan Bazı Hedeflerin Amaçlarla İlgili Olmaması

Stratejik Plana ilişkin yapılan incelemelerde, belirlenen bazı hedeflerin stratejik amaçlarla ilgisiz olduğu tespit edilmiştir.

Kamu İdareleri için Stratejik Planlama Kılavuzuna göre amaçlar, kuruluşun hizmetlerine ilişkin politikaların uygulanması ile elde edilecek sonuçları ifade eder. Hedefler ise, amaçların gerçekleştirilebilmesine yönelik spesifik ve ölçülebilir alt amaçlardır. Hedefler ulaşılması öngörülen çıktı ve sonuçların tanımlanmış bir zaman dilimi içinde nitelik ve nicelik olarak ifadesidir. Dolayısıyla stratejik amaçlarla varılmak istenen sonuçlara ulaşılabilmesi için stratejik hedef olarak tespit edilen konuların amaçlarla doğrudan bağlantılı/ilgili olması gerekmektedir.

Performans Bilgisi Denetimi Rehberi’ne göre hedeflerin ilgililiği kriterine göre

değerlendirme yapılırken iki ayrı şartın birlikte gerçekleşmesi gerekmektedir. Bunlar:

- Hedefin stratejik amaçlarla “ilgili” olması,
- Hedefin çıktı veya sonuç odaklı olması.

Hatay Büyükşehir Belediyesi 2015-2019 Stratejik Planının incelenmesi neticesinde, hedef ile amaç arasında ilgililik bağı olmadığı düşünülenlere ilişkin değerlendirmelere aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 4: Hedef ile amaç arasında ilgililik bağının olmaması		
Amaç	Hedef	Değerlendirme
Amaç 2.1: Kentsel yaşam kalitesini yükseltmek	Hedef 2.1.2: Halkın belediye hizmetlerine erişiminin artırılması için Büyükşehir Belediyesi Ana Hizmet Binası yapılması ve lokal hizmet noktaları oluşturulması.	Kentsel yaşam kalitesini yükseltmek vatandaş odaklı ve kapsayıcı bir amaç iken belediye ana hizmet binasının yapılması ve lokal hizmet noktalarının oluşturulması hedefi kurumsal fiziki yapılanmaya ilişkin olup amaç ile ilgililik bağı bulunmamaktadır.
	Hedef 2.1.36: Su kaynaklarının verimli kullanımı amacı ile tarımsal sulama faaliyetlerinin modernize edilmesinin sağlanması.	Tarımsal sulama faaliyetlerinin modernizasyonu hedefi, su kaynaklarının verimli kullanımı ve tarımsal üretimi artırmaya yönelik olup kentsel yaşam kalitesini yükseltmek amacı ile ilgililik bağı bulunmamaktadır.
Amaç 3.1: Eğitim, kültür, sanat ve spor alanında şehrimizi modern bir yapıya kavuşturmak	Hedef 3.1.3: Kentin Ulusal ve Uluslararası düzeyde tanıtımının yapılması	Eğitim, kültür, sanat ve spor alanında şehrin modern bir yapıya kavuşturma amacı ile kentin tanıtımına ilişkin hedef arasında ilgililik bağı bulunmamaktadır.
	Hedef 3.1.4: Katılımcı, şeffaf ve hesap veren bir yönetim sistemine geçişe yönelik çalışmalar yapılması	Hedef, 5018 sayılı Kanun ve ilgili diğer mevzuat gereği, belediyenin hâlihazırda yerine getirmekle yükümlü olduğu yasal bir zorunluluk olup amaç ile ilgililik bağı bulunmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "Amaç ile hedefler arasında ilgili bağı bulunmayan hedefler revize edilecek olan Stratejik Planda gerekli düzeltmeler yapılacaktır" denilmiştir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulgumuza verilen cevapta; Stratejik Planda yapılacak revizyon çalışmaları kapsamında gerekli düzeltmelerin yapılacağı belirtilmiştir.

Müteakip denetimlerde bu hususun dikkate alınması ve izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 6: Stratejik Planda Yer Alan Hedeflerin Zaman Çerçevesinin Belli Olmaması

DPT (Kalkınma Bakanlığı) tarafından hazırlanan Kamu idareleri için Stratejik Planlama Kılavuzu'nda "*Hedefler, amaçların gerçekleştirilebilmesine yönelik spesifik ve ölçülebilir alt amaçlardır. Hedefler ulaşılması öngörülen çıktı ve sonuçların tanımlanmış bir zaman dilimi içinde nitelik ve nicelik olarak ifadesidir. Hedeflerin miktar, maliyet, kalite ve zaman cinsinden ifade edilebilir olması gerekmektedir.*" denilmektedir. Buna göre, hedeflerde bulunması gereken özelliklerden biri de bunların zaman çerçevesinin belli olmasıdır.

Bu kapsamda yapılan incelemede, Hatay Büyükşehir Belediyesinin 2015-2019 Stratejik Planında yer alan toplam 99 adet hedefin hiçbirinin "hedeflerin zaman çerçevesinin belli olması" kriterine uygun olmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; "Revize edilecek olan Stratejik Planda gerekli düzeltmeler yapılacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından verilen cevapta, bulguya konu edilen hususla ilgili yapılan değerlendirmeler kabul edilmiş ve Stratejik Plan revizyon çalışmaları kapsamında gerekli düzeltmelerin yapılacağı ifade edilmiştir. Konu ile ilgili süreç izleyen yıllarda takip edilecektir.

BULGU 7: Stratejik Planda birbirinin tekrarı niteliğinde hedefler belirlenmesi

Kurumun 2015-2019 Stratejik Planı incelendiğinde, birbirinin tekrarı niteliğinde hedefler bulunduğu görülmektedir.

Tablo 5: Birbirinin tekrarı niteliğinde hedefler

Stratejik Hedef 2.1.3	İl genelinde mezarlık kompleksleri ve taziye evlerinin yapılması, yaygınlaştırılması ve etkinleştirilmesi
Stratejik Hedef 2.2.3	Kentin ihtiyacına yönelik mezarlık alanı düzenlemelerinin yapılması
Stratejik Hedef 2.1.14	Hatay'ın tarihi ve kültürel mirası niteliğinde olan kalelerimizin bakım, onarım ve temizlikleri ile çevre düzenlemelerinin yapılarak bu değerlerin gelecek nesillere aktarılmasını sağlamak
Stratejik Hedef 2.3.1	Tarihi tescilli taşınmaz kültür varlıklarına yönelik restorasyon ve sokak sağlıklaştırma projelerinin yapılması

Stratejik Hedef 2.1.30	Tarımsal üretimi arttırmak ve çeşitlendirmek amacıyla sulanan arazi miktarının artırılması
Stratejik Hedef 2.1.34	Tarım arazilerinin verimli kullanılmasının teşvik edilmesi, iyileştirme ve geliştirme çalışmalarının yapılması
Stratejik Hedef 2.1.36	Su kaynaklarının verimli kullanımı amacı ile tarımsal sulama faaliyetlerinin modernize edilmesinin sağlanması

gibi hedefler birbirinin tekrarı niteliğinde hedeflerdir.

Kamu idaresi cevabında; “Tespit edilen ve tekrarı niteliğinde bulunan hedefler revize edilecek Stratejik planda gerekli düzeltmeler yapılacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmiştir. Bulguda vurgulanan hususlara stratejik plan revizyon çalışmaları kapsamında dikkat edileceği belirtilmiştir. Konunun takibi açısından sonraki denetim dönemlerinde izlenmesine devam edilecektir.

BULGU 8: Stratejik Planda Belirlenen Misyonun Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzunda Belirtilen Niteliklerin Bazılarını Taşımaması

Performans Programı Hazırlama Rehberinde misyon, “Bir kamu idaresinin ne yaptığını, nasıl yaptığını ve kimin için yaptığını açıkça ifade eden, idarenin varlık sebebini açıklayan temel bir bildirimdir.” şeklinde tanımlanmıştır.

Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu’nda misyon bildiriminde dikkat edilecek hususlar aşağıdaki şekilde sıralanmıştır:

- Özlü, açık ve çarpıcı şekilde ifade edilir.
- Hizmetin yerine getirilme sürecini değil, amacını tanımlar.
- Kuruluşun sunduğu hizmet ve/veya ürünler tanımlanır.
- Kuruluşun hizmet sunduğu kişi ve kuruluşlar belirtilir.

Aynı kılavuzun misyon bildiri için cevaplanması gereken sorular aşağıdaki gibidir:

- Kuruluşun varoluş nedeni nedir?
- Kuruluş kimlere hizmet sunuyor?
- Kuruluş hangi alanda çalışıyor?
- Kuruluş hangi ihtiyaçları karşılıyor?
- Kuruluşun yerine getirmek zorunda olduğu yasal görevler nelerdir?

Hatay Büyükşehir Belediyesi tarafından hazırlanan 2015-2019 dönemi Stratejik Planı’nda kurumun misyonunun “*Katılımcı bir yönetim anlayışıyla, adaletten, verimlilikten ve*

yaşam kalitesinden ödün vermeden, insanımızı, çevremizi ve toplumsal değerlerimizi ekonomik zenginlikle buluşturan hizmetleri sunmaktır” olduğu ifade edilmiştir.

Misyon bildiriminde, kurumun hizmet sunduğu kişi ve kuruluşlar belirtilmemiş; sunduğu hizmet ve/veya ürünlere yer verilmemiş; yerine getirmek zorunda olduğu yasal görevlerin neler olduğu hususuna değinilmemiştir.

Kamu idaresi cevabında; “Revize edilecek Stratejik planda görevlerimizin neler olduğu yazılacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından verilen cevapta bulguya konu edilen hususla ilgili yapılan değerlendirmeler kabul edilmiştir. Bulgu konusu ile ilgili gerekli çalışmaların yapılacağı ifade edilmiştir. Müteakip denetimlerde bu hususun dikkate alınması ve izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 9: Stratejik Planda Kaynak Tablosuna Yer Verilmemesi

Kurumun stratejik planında tüm amaç ve hedeflerin karşılığı olan beş yıllık tahmini maliyetlerin karşılanacağı kaynakları gösteren “Kaynak Tablosu”na yer verilmediği tespit edilmiştir.

Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzunun “Maliyetlendirme” başlıklı 6’ncı bölümünde; *“Kuruluş Tablo 4’te belirtilen toplam maliyetlerini elde edeceği kaynaklarla karşılaştırmak durumundadır. Bu karşılaştırmayı yapabilmek için yıllar itibariyle hangi kaynaklardan hangi gelirlerin elde edileceği tahmin edilmelidir. Bu amaçla Tablo 5’te gösterilen kaynak tablosundan yararlanılabilir. İlk üç yıl için bütçeden tahsis edilecek kaynaklar Orta Vadeli Mali Planda yer almaktadır. Bütçe dışı kaynaklar ile ilk üç yıldan sonraki kaynaklar ise kuruluş tarafından tahmin edilmelidir.”* denilmektedir.

Kılavuzun maliyetlendirmeye ilişkin bu açıklamalarına rağmen, stratejik planda “Kaynak Tablosu”nun bulunmaması, kurumun öngördüğü stratejik amaç ve hedeflerin kurumun imkânları ile ilişkilendirilmediği anlamına gelmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Revize edilecek Stratejik planda ilk üç yıl için toplam maliyetlere orta vadeli mali planda yer alacak şekilde ve son iki yıl için belediyemizce tahmin edilecektir. Ayrıca Kaynak ihtiyacı tablosu doldurulacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından verilen cevapta bulguya konu edilen hususla ilgili yapılan değerlendirmeler kabul edilmiştir. Bulgu konusu ile ilgili çalışmaların sürdürüldüğü ifade edilmiştir. Konu ile ilgili süreç izleyen yıllarda takip edilecektir.

B. Performans Programının Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 10: Performans Programında Yer Alan Bazı Performans Göstergelerinin Mevcut Seviyelerine Stratejik Planda ya da Performans Programında Yer Verilmemesi

Performans göstergesinin artış oranı (yüzde) şeklinde belirlendiği durumlarda, göstergenin Stratejik Planın hazırlandığı yıla (baz yılı) ait değerinin de belirtilmesi gerekmektedir. Baz yılına ait mevcut seviyesine yer verilmemesi, performans göstergesinin anlam ve ölçülebilirlik bakımından yetersiz kalmasına neden olmaktadır.

Hatay Büyükşehir Belediyesi 2015 Performans Programında artış oranı (yüzde) şeklinde belirlenen bazı performans göstergelerinin baz yılına ait değerlerine Stratejik Planda ya da Performans Programında yer verilmediği tespit edilmiştir. Örneğin;

Tablo 6: Performans göstergelerinin baz yılına ait değerlerine yer verilmemesi

Stratejik Amaç 1.2	Kurumsallaşmanın ve kaynak kullanımındaki etkinliğin sağlanmasına yönelik çalışmaları gerçekleştirmek
Stratejik Hedef 1.2.2	Belediye öz gelirlerinde artış sağlanması
Performans Göstergesi	Öz gelirlerdeki artış oranı (yüzde)

Stratejik Amaç 2.1	Kentsel yaşam kalitesini yükseltmek
Stratejik Hedef 2.1.26	Kişi başına düşen yeşil alanların artırılması
Performans Göstergesi	Kişi başına düşen artış (yüzde)

Stratejik Amaç 2.1	Kentsel yaşam kalitesini yükseltmek
Stratejik Hedef 2.1.37	İlimizin bütününe hizmet eder nitelikte hayvanat bahçesi ve hayvan barınakları yapılması
Performans Göstergesi	Hayvan barınaklarının sayısındaki artış oranı (yüzde)

Stratejik Amaç 3.1	Eğitim, kültür, sanat ve spor alanında şehri modern bir yapıya kavuşturmak
Stratejik Hedef 3.1.7	Spor alanındaki etkinliklere ve sportif faaliyetlere katılımcı sayısının artırılmasına yönelik çalışmalar yapılması
Performans Göstergesi	Faaliyetlere katılan sayısındaki artış oranı (yüzde)

Söz konusu performans göstergelerinin açıklığı, netliği ve ölçülebilirliğinin sağlanabilmesi için, göstergenin baz yılına ait mevcut seviyelerine Stratejik Planda ya da Performans Programında yer verilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Stratejik plan revizyon çalışmaları haziran 2016 da tamamlanması planlanmaktadır. Stratejik plan revizyonu ile faaliyet, hedef ve göstergeler üzerinden tekrar tanımlanacaktır. 2017 yılı performans programı hazırlıklarında her faaliyetin en az bir tane gösterge belirlenecektir." denilmiştir.

Sonuç olarak, İdare tarafından verilen cevapta bulguya konu edilen hususla ilgili yapılan değerlendirmeler kabul edilmiştir. Bulgu konusu ile ilgili çalışmaların sürdürüldüğü ifade edilmiştir. Konu ile ilgili süreç izleyen yıllarda takip edilecektir.

BULGU 11: Performans Göstergesinin İlgililik Kriterini Karşılama

Performans Programı Hazırlama Rehberinin "2- Performans Hedef ve Göstergeleri ile Faaliyetlerin Belirlenmesi" bölümünde, "Performans hedefleri, idarenin ulaşmak istediği hedefleri gösterirken, faaliyetler ise bunları nasıl gerçekleştireceğini ifade eder. Performans göstergeleri ise performans hedeflerine ne ölçüde ulaşıldığını ölçmek, değerlendirmek ve izlemek üzere kullanılan araçlardır." denilmektedir.

Ancak Hatay Büyükşehir Belediyesinin 2015 yılı Performans Programında yer alan aşağıdaki performans göstergesinin ilgililik kriterini karşılamadığı görülmüştür.

Tablo 7: İlgililik kriterini karşılamadığı düşünülen performans göstergesi	
Hedef 2.1.37	İlimizin bütününe hizmet eder nitelikte hayvanat bahçesi ve hayvan barınakları yapılması
Faaliyet 2.1.37	Hayvanat bahçesi ile ilgili fizibilite, etüt, plan ve proje işlemlerinin tamamlanması ve gerekli izin, ruhsat vb. süreçlerin başlatılması
Gösterge	Hayvanat bahçesinin ilde hitap ettiği dış müşteri oranı (yüzde)

Hedefin gerçekleşmesi için yerine getirilmesi zorunlu olan yasal prosedürlerin başlatılması faaliyetinin göstergesi, hedefin gerçekleştikten sonraki süreci kapsayan bir gösterge ile ölçülmesi (Hayvanat bahçesinin ilde hitap ettiği dış müşteri oranı) ilgililik kriterini karşılamamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "2017 yılı performans programı hazırlıklarında her faaliyetin en az bir tane gösterge belirlenecektir. Göstergelerin belirlenmesinde ilgililik kriterine özellikle dikkat edilecektir." denilmiştir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmektedir. Raporun yazıldığı dönem itibari ile 2016 Performans Programının idare tarafından hazırlanmış olması nedeniyle bulgumuzda yer alan hususların bu yıl için dikkate alınmadığı,

ancak 2017 ve sonraki yılların performans programı çalışmalarında dikkat edileceği belirtilmektedir. Bulguya konu edilen hususlar müteakip denetimlerde izlenecektir.

C. Faaliyet Raporunun Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 12: Performans Göstergelerinin Gerçekleşmelerindeki Sapmaların Nedenleri Hakkında Yapılan Bazı Açıklamaların Geçerlilik/İkna Edicilik Kriterini Karşılamaması

Kurumun 2015 Faaliyet Raporunun incelenmesi neticesinde, hedef gerçekleştirmelerinde sapmalar olmasına rağmen sapma nedenlerinin mantıklı ve inandırıcı gerekçelerle açıklanmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kanununun 41 inci maddesinde; *“İdare faaliyet raporu, ilgili idare hakkındaki genel bilgilerle birlikte; kullanılan kaynakları, bütçe hedef ve gerçekleştirmeleri ile meydana gelen sapmaların nedenlerini, varlık ve yükümlülükleri ile yardım yapılan birlik, kurum ve kuruluşların faaliyetlerine ilişkin bilgileri de kapsayan mali bilgileri; stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyetleri ve performans bilgilerini içerecek şekilde düzenlenir.”* denilmektedir.

Kamu idarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmeliğin “Birim ve idare faaliyet raporlarının kapsamı” başlıklı 18 inci maddesinde: *“Performans bilgileri başlığı altında, idarenin stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyet ve projelerine, performans programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerine, diğer performans bilgilerine ve bunlara ilişkin değerlendirmelere yer verilir.”* ifadesi yer almaktadır.

Bu itibarla Bütçe ve performans hedeflerinin gerçekleştirmelerinde sapmalar olması durumunda kurum, hedef ve gerçekleşme arasındaki sapmanın nedenleri mantıklı ve inandırıcı gerekçelerle açıklamak durumundadır.

Kurumca açıklanan sapma nedenlerinin “Geçerlilik/İkna Edicilik” kriterine göre değerlendirilmesine yönelik örneklere aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 8 : “Geçerlilik / İkna Edicilik” kriterine göre değerlendirilmesine yönelik örnekler				
Performans Hedefi	Performans Göstergesi	Hedeflenen	Gerçekleşen	Sapmaya Yönelik Açıklama
Sahillerimizin ve Yakın Çevrelerinin Düzenlenmesi ve turizme kazandırılması	Tesis ihtiyacının tespit edilmesi ve fizibilite, etüt ve projelendirme çalışmaları ile ruhsat, izin vb. prosedürlerinin tamamlanması	% 100	% 50	Hedef diğer yıllarda tamamlanacaktır.
Değerlendirme	Açıklamada hedefteki sapmanın nedenine ilişkin bilgiye yer verilmemiştir. İlgili mevzuat gereği, hedefin tamamlanmamasına ilişkin gerekçelere yer verilmesi gerekirdi.			
Tarım arazilerinin verimli kullanılmasının teşvik edilmesi, iyileştirme ve geliştirme çalışmalarının yapılması	Verimlilik ile ilgili tanıcı ve eğitici faaliyetlerin sayısı	4 Adet	0	Diğer yıllarda gerçekleştirilecektir.
Değerlendirme	Açıklamada hedefteki sapmanın nedenine ilişkin bilgiye yer verilmemiştir. İlgili mevzuat gereği, hedefin gerçekleşmeme nedenlerine yer verilmesi gerekirdi.			
Tarihi Tescilli Taşınmaz Kültür Varlıklarına yönelik Restorasyon ve Sokak Sağlıklaştırma Projelerinin yapılması	Fizibilite, etüt, analiz ve plan çalışmaları tamamlanması	% 70	0	Yatırım programından çıkartılmıştır.
Değerlendirme	Yatırım programından neden çıkartıldığına ilişkin bilgi yer almamaktadır. Ayrıca , 2015 -2019 dönemini kapsayan Stratejik Planın ilk uygulama yılında yatırım programından çıkartılmış olması planın sağlıklı şekilde yapılmadığı ihtimalini doğurmaktadır.			
Kent halkının çevre koruma iş ve işlemleri yönünden ihtiyaç ve gereksinimlerinin tespiti amacı ile düzenli anket vb. çalışmaların yapılması	Düzenlenen anket sayısı	4 adet	2 adet	Broşür ve ilan çalışmaları yapılmış ayrıca çevre dernekleriyle toplantılar yapılmıştır.

Değerlendirme	Açıklama, hedefteki sapmaya ilişkin bir neden taşımamaktadır. Bu nedenle geçerli değildir.			
Müze kurulması, tarihi ve kültürel varlıklarımızın korunmasına yönelik çalışmalarının yapılması Defne İlçesi Arboratum Projesi yapımı	Gerçekleşen proje sayısı	1 adet	0	Yatırım programından çıkartılmıştır.
Değerlendirme	Yatırım programından neden çıkartıldığına ilişkin bilgi yer almamaktadır. Ayrıca , 2015 -2019 dönemini kapsayan Stratejik Planın ilk uygulama yılında yatırım programından çıkartılmış olması planın sağlıklı şekilde yapılmadığı ihtimalini doğurmaktadır.			
Tarım ve Hayvancılık sektörlerinde Kooperatifleşmenin özendirilmesi ve desteklenmesi.	Kooperatifçilik ile ilgili tanıtıcı eğitici faaliyetlerin sayısı	2 adet	1 adet	Diğer yıllarda gerçekleştirilecektir
Değerlendirme	Açıklamada hedefteki sapmanın nedenine ilişkin bilgiye yer verilmemiştir. İlgili mevzuat gereği, hedefin gerçekleşmeme nedenlerine yer verilmesi gerekirdi.			
Meslek edindirme kursları düzenlenmesi	Düzenlenen eğitim faaliyeti sayısı	2 adet	15 adet	-
Değerlendirme	Gerçekleşmelerdeki sapmaya ilişkin herhangi bir açıklama bulunmamaktadır. Anılan mevzuat gereği sapmaya ilişkin nedenlerin Faaliyet Raporu'nda açıklanması gerekmektedir.			

Kamu idaresi cevabında; "2015 yılı faaliyet raporu, 2015 yılı performans programına bağlı olarak, performans programında yer alan faaliyetler üzerinden izleme tablosuyla tek tek ele alınmıştır. Değerlendirme sonucunda yüzde +/- 20 sapmalar tespit edilerek, sapmaların nedenleri tek tek ele alınmıştır. 2016 yılı faaliyetleri üzerinde izleme çalışmaları yıl içinde başlanmıştır. 2016 yılı faaliyet raporları 3 er aylık olarak hazırlanması ve çalışmaların birleştirilmesi yapılmaktadır." denilmiştir.

Sonuç olarak Bulgumuzda belirttiğimiz üzere, bütçe ve performans hedeflerinin gerçekleşmelerinde sapmalar olması durumunda kurum, hedef ve gerçekleşme arasındaki sapmanın nedenleri mantıklı ve inandırıcı gerekçelerle açıklamak durumundadır. İdare her ne kadar "değerlendirmeler sonucunda sapmalar tespit edilerek, sapmaların nedenleri tek tek ele

alınmıştır" şeklinde cevap verse de idarenin 2015 Faaliyet Raporunda hedef ve gerçekleşme arasındaki sapmanın nedenlerine yönelik açıklamalar kısmında "diğer yıllarda gerçekleştirilecektir." ; "hedef diğer yıllarda tamamlanacaktır." vb. ifadeler yer verildiği görülmüştür. Bu açıklamalar, hedeflerin 2015 yılında neden gerçekleşmediğini mantıklı ve inandırıcı gerekçelerle açıklama konusunda tarafımızca yeterli görülmemiştir.

D. Faaliyet Sonuçlarının Ölçülmesi ve Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 13: Performans Ölçüm Sisteminin Sağlıklı ve Güvenilir Biçimde İnşasına Yönelik Veri Kayıt Sisteminin Oluşturulmaması

Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzunun İzleme ve Değerlendirme başlıklı 7 nci bölümünde, *“İzleme ve değerlendirmenin etkin yapılabilmesi, ancak uygun veri ve istatistiklerin temin edilmesi ile mümkündür. Amaca uygun, doğru ve tutarlı verilerin varlığı, stratejik planın başarısının ölçülmesi ve değerlendirilmesi için olmazsa olmaz bir ön koşuldur. Her bir hedefin izlenip değerlendirilebilmesi için ne tür verilere ihtiyaç duyulduğu, bunların ne şekilde temin edileceği, ihtiyaç duyulan veriler halihazırda toplanmıyorsa nasıl ve ne sıklıkla kim tarafından temin edileceği, bu kapsamdaki kısıtların neler olacağı gibi hususların mutlaka incelenmesi ve cevaplanması gerekir.”* denilmektedir.

Performans ölçümünü gerçekleştirmek, hedeflere ulaşma düzeyinin ve sapma gerekçelerinin anlaşılmasını mümkün kılacak performans bilgisinin sistematik olarak toplanmasını ve analizini gerektirmektedir. Bu süreçlerin sağlıklı işleyişi ise ancak, önceden belirlenmiş bir iş ve sorumluluklar düzeni, performans bilgisi üretiminde kullanılacak verilere ilişkin bir sistem dâhilinde gerçekleşebilir. Uygulamada, geleneksel faaliyet raporu üretiminde olduğu gibi yılsonunda, hedeflerin ilgili oldukları birimlerden toplanan bilgiler faaliyet raporunda kullanılmaktadır.

Performans ölçümü için gerekli olan performans bilgisinin oluşturulmasını sağlamak üzere hangi verilerin toplanmasından kimlerin sorumlu olduğuna, hangi periyotlarda bu verilerin elde edileceğine, hangi verilerin, nasıl analiz edileceğine, veri güvenilirliğini sağlamaya yönelik hangi önlem ve kontrollerin planlandığına ilişkin öngörülere dayalı bir sistemin kurumca henüz oluşturulmadığı tespit edilmiştir.

Performans ölçüm sisteminin sağlıklı ve güvenilir biçimde inşasına yönelik veri kayıt

sisteminin oluşturulması gereklidir.

Kamu idaresi cevabında; “2015-2019 Stratejik planın ve 2017 performans programının hazırlanmasında, izleme ve değerlendirilmesine yönelik bir veri kayıt sistemi satın alınacaktır. 2017 yılı performans programı ve 2016 ve sonrası faaliyet raporlarının bu yazılım üzerinden, verilerin kaydedildiği, saklandığı ve güvenli şekilde yapılması sağlanacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından verilen cevapta bulguya konu edilen hususla ilgili yapılan değerlendirmeler kabul edilmiştir. Bulgu konusu ile ilgili çalışmaların sürdürüldüğü, bu kapsamda izleme ve değerlendirilmeye yönelik bir veri kayıt sistemi satın alınacağı belirtilmiştir. Konu ile ilgili süreç izleyen yıllarda takip edilecektir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>